Do Vô Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHÁNH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

Tự Do

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Giám đốc : PHẠM VIẾT-TUYỂN

Tổng Thư ký toà soạn : LÊ VĂN-TIẾN

Quản nhiệm : KIỀU VĂN-LÂN

Báo-quán : 25-27-29, Võ-Tánh — Saigon — Hộp thư số 453 — Điện thoại tự động 25.522

Năm thứ Mười.—Số 1.765 Chủ Nhật 3-2-63 (10 th. 1 (44) Quý Mão) Giá 2đ.

ĐỌC TRONG SỐ NÀY :

- Phi Luật Tân hợp tác với Anh chống lại âu kích ở Brunei, Bornéo
- Trung Cộng đòi loại các đại biểu NGA khỏi Hội Nghị
- Cần nên xét lại việc cấp học bổng du học Mỹ Quốc
- Mừng quốc lễ năm của Mao Trạch Đông tặng nhân dân Việt Nam Dân Hoà : đòi lại đất Quảng Annam.– Văn bài quyết liệt trang 1963 (Trang 3)

Tình hình chiến sự ở V. N. đang đi tới một khúc rẽ

(Bài đoàn kết của Người trưởng Hoa Kỳ Dean Rusk tại Hoa Thịnh Đốn)

HOA THỊNH ĐỐN (VTX)2-2 — Sáng qua, trong một buổi họp báo tại Hoa thịnh Đốn, Ngoại trưởng Hoa Kỳ Dean Rusk tuyên bố sẵn sàng đến đó để một vài phần tử đã có vẻ là khích bị trong việc chiến đấu chống lại Cộng-sản tại Việt-Nam. Ngoại trưởng Dean Rusk nhấn mạnh : « không có sự bắt buộc quân-sáu Hoa-Kỳ phải tham gia vào chiến-tranh, hoặc phải chiến đấu ở đó ».

Ngoại trưởng Rusk tuyên bố : « Thành thật mà nói, chúng tôi chưa thể bài lòng và những điều kiện làm việc của bên chính-quyền quốc-gia Việt-Nam và chúng tôi đã yêu cầu Chính-phủ Việt-Nam đã đề nghị một cách cấp bách trong các cuộc thảo luận với Chính-phủ Việt-Nam ».

Theo Ngoại trưởng Rusk thì, với những điều kiện hiện tại, các phòng viên ngoại quốc ở đây được nhiều phương tiện hơn.

Ngoại trưởng Rusk tuyên bố : « Thành thật mà nói, chúng tôi chưa thể bài lòng và những điều kiện làm việc của bên chính-quyền quốc-gia Việt-Nam và chúng tôi đã yêu cầu Chính-phủ Việt-Nam đã đề nghị một cách cấp bách trong các cuộc thảo luận với Chính-phủ Việt-Nam ».

Theo Ngoại trưởng Rusk thì, với những điều kiện hiện tại, các phòng viên ngoại quốc ở đây được nhiều phương tiện hơn.

Ngoại trưởng Mỹ: Hiện nay có cuộc thảo luận Mỹ-Việt

ĐÀI MỸ.— Trong cuộc họp báo ngày 1-2, khi trả lời những câu hỏi về tình hình VNCH, ngoại trưởng Rusk nói : « Cuộc chiến tranh du kích ở đó khó có thể chấm dứt mau lẹ được, vì du kích quân cộng sản vẫn nhận được sự trợ giúp của ngoại bang ». Nhưng ông nói tiếp : «Hiện có một vài yếu tố rất đáng khích lệ, trong số đó có sự thành công của chương trình ấp chiến lược và việc số tiền thất vọng mang của Việt cộng hiện nhiều gấp 5 lần số tiền thất của các lực lượng chính phủ VNCH

Tuy nhiên, ông nói : « Hoa Kỳ không hài lòng lắm về những cơ hội mà chính phủ VietNam đã dành cho các thông tin viên ngoại quốc để đi riêng thăm và thu thập bức tranh cần đối về tình hình chiến sự tại đó».

Ngoại trưởng nói tiếp «Hoa kỳ hiện đang thảo luận với chính phủ Việt Nam về vấn đề này...» ●

Pháp phá một cuộc âm mưu giết hại ông Ben Bella

(REUTER)1-2— Hôm nay, nhựt báo «France Soir» loan tin các nhân viên do thám Pháp và Algérie vừa phá vỡ một bọn âm mưu ám sát thủ tướng Algérie Ahmed Ben Bella, hôm 18-1.

Theo nhựt báo này thì 3 người chủ mưu vụ mưu sát này đã bị bắt tại Marseille khi họ sắp rời Pháp quốc đi Algérie trong một đoàn vũ công. Người chủ mưu thứ tư, một lính đặc nhiệm đã mất dạng.

Pháo hạm Indonesia xông vào hải cảng Mã Lai đốt tàu cao su

- Mã Lai cương quyết đối phó.— Phi Luật Tân hợp tác với Anh, Mã Lai chống lại các cuộc độn nhập ở Bắc Bornéo, Brunei— Indonesia lui bước.

Pháp tăng gia thương mại với Nga

Thông cáo chung Anh Phi

(AFP) 1-2.— Thông cáo chung công bố ở Luân Đôn sau các cuộc hội đàm Anh Phi tuần qua khai diễn từ ngày 28 tháng giêng đã ghi nhận rằng hai bên thỏa thuận về các vấn đề phòng thủ chung và các biện pháp hợp tác tại lãnh thổ tranh chấp Bornéo.

Bản thông cáo cho biết rằng « hai phái đoàn đã trao đổi quan điểm về các vấn đề an ninh, an ninh và phòng thủ Đông Nam Á, cũng là những biện pháp giúp cho hai chánh phủ thực hiện các mục tiêu chung. Các cuộc bội đàm còn nhằm cả những vấn đề liên quan tới các lãnh thổ Bornéo, Sarawak và Brunei. Hai bên thỏa thuận rằng vấn đề ổn định chánh trị và thịnh vượng của các lãnh thổ đó rất quan trọng đối với hai chánh phủ mặc dầu hai chánh phủ có những quan điểm khác nhau, Hai nước thỏa thuận hợp tác chống lại các cuộc tấn công từ ngoài vào và các nạn trộm cướp. di cư bất hợp pháp ở các miền đó.

Một trong các kết quả quan trọng nhứt cuộc hội đàm ở Luân Đôn là yêu sách của Phi về việc thành lập Liên bang Đại Mã Lai, lúc nay có vẻ không khả cấp lắm. Chính phủ Ma Nì tạm thời bài bỏ ý kiến nhờ tòa án quốc tế La Haye phân xử vụ Bắc Bornéo.

Indonésia lui bước ?

(REUTER). — Ngày 1-2, Ngoại trưởng Subandrio xứ Indonésia, nói : « Tôi cam đoan không có chiến tranh vì vấn đề Brunei. Chúng tôi không tranh giành Bắc Bornéo ».

Mã Lai chống lại Indonésia

(AFP) 1-2.— Thám mưu trưởng hải quân Mã Lai Sinoutt tuyên bố rằng hải quân Mã Lai sắp thành lập các đoàn tuần tiễu ở trong hải phận để chống những pháo hạm Indonesia vi phạm hải phận Mã Lai.

Quyết định này đã được ban hành sau khi chánh phủ Indonesia không tuân theo một loạt khẩng nghị của chánh phủ Liên bang. Quyết định này được loan báo, khoảng 48 tiếng đồng hồ sau khi một pháo hạm Indonesia xâm nhập hải phận Mã Lai và đốt một tàu chở cao su dầu ở Tanjong Piai tại phía Nam tiểu bang Johore, Mã Lai.

LHQ sẽ cương mời can thiệp nếu cần ở Bornéo

(UPI) 31-1.— Một phát ngôn viên quân sự Phi luật Tân hôm nay cho hay L.H.Q có lẽ sẽ được yêu cầu can thiệp nếu chiến tranh bột phát tại vùng Bornéo.

Phát ngôn viên tuyên bố như trên trong khi giải thích tình hình căng thẳng ngày một trầm trọng tại biên giới rừng già giữa Sarawak và Indonésia.

Pháp gia tăng thương mại với Nga

(UPI) 2-2—Nguồn tin Pháp loan báo Pháp và Nga sẽ đã ký một thương ước trong thời hạn 3 năm nhằm tăng gia nên thương mại giữa hai nước lên từ 10 đến 15 phần trăm. Thỏa ước này có hiệu lực trong các năm 1963, 1964 và 1965, nhằm tăng cường thương mại cả phía Pháp lẫn phía Nga.

Trước đây, các cuộc đàm phán về thương ước đã tan vỡ hồm 13-6-62 vì LENga đòi Pháp dành cho những nước hội viên trong khối Thị trường chung Âu châu. Nhưng nay lại thành.

Mỹ cứ tiếp tục xây dựng với Âu châu

(AFP) 1-2.— Đây là điểm chính được ngoại trưởng Mỹ Dean Rusk nêu ra trong cuộc họp báo bốn thứ sáu :

Vì Liên minh Đại tây dương : trong phạm vi các vấn đề an ninh của Liên minh không có sự cơ hội gì để Nga và Mỹ có thể khai thác.

Sau khi các cuộc hội đàm ở Bruxelles thất bại, các chánh phủ đã kiểm điểm lại tình hình để nhận thức trách vụ nặng nề mà Tây Âu cần phải làm trên. Ngoài các cuộc thương thuyết ở Bruxelles nhằm vô Anh gia nhập Thị trường chung, có nhiều công tác khác đang được thực hiện trên nhiều lãnh diện khác để bảo vệ thành lập một lực lượng nguyên tử đa phương việc điều hợp viện trợ cacnước chậm mở mang, việc thương thuyết để « giải tỏa » các cuộc mâu thuẫn giữa Mỹ và các nước Tây phương.

CẢNH ĐÀO trong Đình Gia Long

SAIGON. — Nguồn tin chính thức cho biết :

Bốn ngày trước Tết Quý Mão, những người tâm huyết ở miền Bắc đã tìm cách gửi vào Nam tỉnh đăng Ngô Đình Thống một cảnh đào lớn.

Sáng ngày mồng mồi Tết hoa đào nở to, Tổng Thống đã tự tay cầm cành đào cắm vào độc bình đăng lễ tại Ơa Tiên.

Báo vệ giá lúa và chuyên chở lúa về Thủ đô

- *Tỉnh An Giang lập 13 chợ cho nông dân bán lúa. Các ghe chở lúa lớp đoàn có hộ tống đi đưa về Thủ đô.*

LONG XUYÊN.— Tỉnh An Giang vừa cho biết 13 chợ lúa trong tỉnh sẽ khai trương kể từ ngày 1-2 năm 1962-1963 cho thương gia. Việc thiết lập các đầu điểm nầy nhằm giúp nông dân bán lúa được dễ dàng với giá cả hợp lý, bảo bà đảm thị trường lúa gạo trong nước. Đó là các đầu điểm tỉnh lỵ Long Xuyên, chợ Vĩ Thanh Sơn, quận lỵ Thới Nhứt, xã Thạnh Quới (trước cộng sở xã) Văn Cảo, Sáu Lớn quận lỵ Chợ Mới, quận lỵ An Phú quận lỵ Tân Châu, quận lỵ Châu Đốc, chợ Cái Dầu xã Bình Long, quận lỵ Tỉnh Biên, quận lỵ Tịnh Biên, quận lỵ Tri Tôn.

Lại các đầu điểm trên, tỉnh An Giang ấn định giá lúa bán ra tối đa là 50đ một giạ 20 lít và các ghe chở lúa phải được phép đầu lúa ra các nơi nay mới thôi.

Người ta đặt thuận tiện việc hộ tống các ghe chở gạo lúa cho đến Đô thành các chủ ghe chở khi đưa đầy lúa bắt buộc phải đến đầu cho nhập đoàn hộ tống tại 3 bến đầu tiên là bến chợ Long Xuyên bến chợ quận lỵ Chợ mới, bến chợ quận lỵ Châu Đốc.

Người ta được biết vụ lúa mùa của tỉnh An Giang chiếm một diện tích 290.716 mẫu đã thôi sự gặt từ đầu tháng 1-1963, và hiện nay, các nhà chuyên môn đã bắt đầu nhìn lúa đầu các địa điểm ấn định để bán.

TẤN TƯỚNG CỤP LẠC TẠI HỘI NGHỊ Á PHI :

☆ Nga và Trung Cộng chống nhau.

☆ Trung Cộng đòi loại các đại biểu Nga.

Trung Cộng và Nga chống nhau ở Hội Nghị Á Phi

LE CAIRE (AFP) 31-1.— Ngày thứ bảy đến, tại hội nghị Liên kết Á Phi họp ở Moshi (Tanganyika) từ 4 đến 11-2 tới, người ta đoán Trung cộng và Nga không tránh khỏi được xô xát lớn.

Về phía Nga cũng như Trung Cộng, người ta đều có ý định mở lại trước các phái đoàn Á Phi cuộc tấn công Nga-Hoa. Không khí căng thẳng ngày từ đêm qua, lúc các phái đoàn phế Le Caire Trung cộng và Nga xả đến cố ý ngồi những bàn riêng biệt tại khách sạn của phi trường mà cùng không buồn đàm luận với nhau. Tại hành lang tòa thống tự ký, không khí cũng khó thở : Trung cộng đặt vài điều kiện về sự tham dự hội nghị. Họ yêu cầu triệu tập một đại hội nghị lớn để ngăn cản các « quan sát viên » Nga đến Tanganyika dự cuộc thảo luận.

Phiên nhóm nầy, khai mạc từ 9 giờ sáng kéo dài một lúc đến 17 giờ. Trung cộng viện cớ rằng họ phản đối sự biến diện của các quan sát viên là vì « họ có ý muốn trình bày thành thật tại Moshi lập trường của họ trong cuộc tranh chấp giữa Mạc tư khoa và Bắckinh».

Ở Le Caire ra đi, các lãnh tụ Á Phi có vẻ lo ngại khi biết tin là phái lên cả một chiếc phi cơ và chỉ sợ phi cơ bị phá hoại. Nga nhân đó ý kiến của Trung cộng muốn ngăn các quan sát viên đến dự, còn Trung cộng thì quả quyết rằng họ chỉ tự ý trước âm mưu của Nga muốn dựa đến Moshi thực nhiều nước chư hầu của Mạc tư khoa để cùng cố lập trường Nga trước toàn thể các phái đoàn Á Phi.

Trước sự tranh chấp Nga Hoa, các phái đoàn Á Phi có vẻ ngập ngừng và khó chịu. Vì phía Trung cộng, người ta bảo Nga đã bỏ rơi những phong trào quốc gia ở Á Phi, còn về phía Nga thì người ta cho là tái bình chỉ có thể thực hiện sau khi các nước Á Phi hoàn toàn độc lập ●.

Đòi lại ngày thi Tiêu học

SAIGON. — Theo nghị định của Bộ quốc gia giáo dục thì kỳ thi bằng tiểu học khóa 1963 tại Nam phần và Trung nguyên Trung phần sẽ mở vào ngày thứ hai 15-4-1963 lúc 8 giờ sáng.

2 triệu Mỹ kim để NHẬP CẢNG thuộc Tây

SAIGON.— Bộ Kinh Tế loan tin khoản 2 triệu Mỹ kim để nhập cảng được phẩm và vật liệu chế tạo dược phẩm :

— 500.000 Mỹ kim (Đô-la) (trả lại ngoại tệ) để nhập cảng các dược phẩm đặc chế. 20% ngân khoản này phải ký dùng để nhập cảng các dược phẩm khác hiếm, do Vụ dược ấn định danh sách.

— 1.000.000 Mỹ Kim (Đô-la) (trả lại ngoại tệ) để nhập cảng các nguyên liệu chế tạo dược.

— 500.000 Mỹ Kim (đô-la) để nhập cảng các vật liệu phụ thuộc và các vật dụng y-khoa.

Hạn ấn định tối ngân khoản đã là 15-3-63 cho dược phẩm đặc chế, 31-3-63 cho vật liệu các loại và 30-11-63 cho vật liệu phụ thuộc và vật dụng y-khoa.

(Xem tiếp 4 trang 6)

Cấm trình diễn hàng trăm bài ca

- *Tổng Nhu Thống Tin cũng bố một bức thư ngỏ gửi các nhạc sĩ tân nhạc trong toàn quốc để giải thích biện-pháp nầy.*

SAIGON.— Sau khi ngưng giấy phép xuất bản và trình diễn một số như phẩm số bán nhạc bị cấm hoặc đã tịch thu 120 bản Tổng Nhu Thống tin đã công bố một bức thư

(Xem tiếp 4 trang 6)

TIN CHIẾN SỰ GIỜ CHỐT

42 V.C. bị hạ trong 2 cuộc hành quân lớn tại Vĩnh Long và Ba Xuyên

- 2 cuộc hành quân khác tại Thừa Thiên, Quảng Nam đang tiếp diễn.— Chưa có cuộc đụng độ nào.
- Trong ngày 31-1 Không quân oanh kích phá hủy 50 cơ sở của V. C. tại 50 c. s. Đồng Kontum.

SAIGON. — Sau đây là tin chiến sự giờ chốt được loan trong ngày hôm nay bằng ngày của Tổng Nha Thông Tin vào 10g. sáng ngày 2-1-63.

VÙNG CHIẾN THUẬT I

THỪA THIÊN. — Cuộc hành quân càn thanh VC được mở vào ngày 29-1 tại vùng Đồng Trước 20ce Đông Nam Huế. Thay dự có lực lượng chính quy, Địa vệ Chưa có cuộc đụng độ nào. Cuộc hành quân vẫn tiếp tục.

QUẢNG NAM. — Cuộc hành quân Cẩm Lăng 7 khởi diễn từ ngày 31/1 tại 70cs Nam Đa Nẵng chưa có cuộc đụng độ nào cuộc hành quân vẫn tiếp tục.

VÙNG CHIẾN THUẬT II

QUẢNG NGÃI.— 6 giờ sáng 29-1 Đơn vị quân Nghĩa hành hoạt động chưa xung với VC tại 6cs Tây Bắc quận Nghĩa Hành. Địa vệ 1 chết, 1 bị thương mất 1 súng. Thiệt hại của địch không rõ.

BÌNH ĐỊNH. — 12 giờ đêm 29-1 một trung đội Biệt Ấn hoạt động chạm súng với VC tại 17cs Bắc quận Bình Khê. Biệt ấn vô ngay, tịch thu của V.C. 1 carbine.

VÙNG CHIẾN THUẬT III

Địch hoạt động lẻ tẻ.

BIỆT KHU THỦ ĐÔ . Yên tĩnh.

VÙNG CHIẾN THUẬT IV

PHƯƠNG ĐÌNH — 3 giờ sáng ngày 1-2, VC tấn công đồn Dầu và bao vệ Hội đồng xã Trường Thành 10cs Bắc quận Khiêm Nhơn. (tin này đã loan).

Kết quả 4 Dân vệ, 1 trẻ em tử thương, 8 dân vệ, 1 Đại diện xã, 3 vợ Dân vệ, 1trẻ em bị thương. Mất 2 carbine và 1 thap cảnh bị sập — VC 1 tên chết tại chỗ, ta tịch thu 2 súng và 8 lựu đạn nổ bom.

VĨNH LONG. — Cuộc hành quân

TIN TÓM TẮT

Phái bộ viện trợ kinh tế Hoa Kỳ giúp hơn

15 TRIỆU BẠC để xây Ấp Chiến lược

LONG XUYÊN. — Ủy ban Đặc trách Xây dựng Ấp Chiến lược tỉnh An Giang vừa được Phái bộ Viện trợ Kinh tế Mỹ (USOM) trợ cấp 15.2.6.4005 để mua vật liệu và thực phẩm giúp các ấp chiến lược đã hoàn thành, đang thiếu hụt các công ốc, đường sá, cầu cống trong các ấp.

Tỉnh An Giang đã hoàn thành 256 ấp chiến lược, trong số 495 ấp theo kế hoạch quốc sách ấp chiến lược do tổng thống ban hành trên 9 quận trong toàn tỉnh. (VTX)

CHIẾN DỊCH « Hải Yến »

- 92 Việt Cộng bị loại khỏi vòng chiến từ ngày 8 đến 23-1-63.

TUY HÒA.— Chiến dịch « Hải Yến » đã loại khỏi vòng chiến 92 Việt cộng từ 8 đến 23-1, trong số 62 trở bị hạ bắt sống và 30 trở đã hồi chánh. Ta thu 1 súng cối 81 mm, 1 súng khác rỉ thường và bị thương được đầu, bom nang đi.

Chiến dịch « Hải Yến » nhằm càn quét các chiến khu của Việt cộng tại Phong Hải, Trường Giang, Quang Thiện, Mỹ Hiệp, Vinh Xuân, Vạn Hòa, Nội Ông Lang, Nội Ông La, và Kim Sơn thuộc quận Tuy An (Phú Yên), các Tuy Hòa đã 30 cây số về phía Tây Bắc.

Chiến dịch « Hải Yến », trong thời gian nói trên, còn phá hủy của địch một trại chân nuôi, 1 trạm cung thương, một trại gieo, một cơ quan chỉ huy, một kho lương thực trong tích thu nhiều đạn dược, quân trang, quân dụng và cái lũng. Lực lượng hành quân đã giết thoát cho 1.626 đồng bào bị Việt cộng bắn tại vùng nói trên. 58 đồng bào nữa đã được đưa về tạm trú tại quận lỵ Tuy An.

Tin Toà án

Định « giết » ông dự thẩm chỉ vì thua kiện

SAIGON.— Mãn tràn trước, cô Phan thị Chất 28 tuổi, được một chàng trai yêu và hứa hôn. Qua tin những lời đường mật, cô Chất đem cả cái vốn hoàn hảo của mình để cùng người yêu sắt phi ba chơi. Tiền lúc thấy sáng tay trắng, chàng trai mà tên đường mồn mất nữa bỏ cô Chất và đem theo vô tại lương gái số tiền lần trên. Nói vụ ra tòa trước đây, vì không có bằng cớ cần đáng chàng trai kia được cho là không Đa đã, cô Chất lấy làm giận hờn oán trách tòa án. Rồi sau mấy lần, tới Phòng định sát tiếp phàm như một kẻ mất trí, sáng 1-2-63, cô Chất tạo vào và đem theo một con dao định sẵng sẵn một phòng dự thẩm. Chất thân độ quá đến tựa của cô sáy. I Cảnh sát viên đã can được cô sáy và dẫng luôn cả con dao ở tay.

Vì vậy, cô Chất đã bị bắt tống giam lưu và tội mang và khi bắt tạp phạm.

Bắt cóc

Phái đoàn viện trợ kinh tế Hoa Kỳ giúp hơn

15 TRIỆU BẠC để xây Ấp Chiến lược

LONG XUYÊN. — Ủy ban Đặc trách Xây dựng Ấp Chiến lược tỉnh An Giang vừa được Phái bộ Viện trợ Kinh tế Mỹ (USOM) trợ cấp 15.2.6.4005 để mua vật liệu và thực phẩm giúp các ấp chiến lược đã hoàn thành, đang thiếu hụt các công ốc, đường sá, cầu cống trong các ấp.

Tỉnh An Giang đã hoàn thành 256 ấp chiến lược, trong số 495 ấp theo kế hoạch quốc sách ấp chiến lược do tổng thống ban hành trên 9 quận trong toàn tỉnh. (VTX)

CHIẾN DỊCH « Hải Yến »

- 92 Việt Cộng bị loại khỏi vòng chiến từ ngày 8 đến 23-1-63.

TUY HÒA.— Chiến dịch « Hải Yến » đã loại khỏi vòng chiến 92 Việt cộng từ 8 đến 23-1, trong số 62 trở bị hạ bắt sống và 30 trở đã hồi chánh. Ta thu 1 súng cối 81 mm, 1 súng khác rỉ thường và bị thương được đầu, bom nang đi.

Chiến dịch « Hải Yến » nhằm càn quét các chiến khu của Việt cộng tại Phong Hải, Trường Giang, Quang Thiện, Mỹ Hiệp, Vinh Xuân, Vạn Hòa, Nội Ông Lang, Nội Ông La, và Kim Sơn thuộc quận Tuy An (Phú Yên), các Tuy Hòa đã 30 cây số về phía Tây Bắc.

Chiến dịch « Hải Yến », trong thời gian nói trên, còn phá hủy của địch một trại chân nuôi, 1 trạm cung thương, một trại gieo, một cơ quan chỉ huy, một kho lương thực trong tích thu nhiều đạn dược, quân trang, quân dụng và cái lũng. Lực lượng hành quân đã giết thoát cho 1.626 đồng bào bị Việt cộng bắn tại vùng nói trên. 58 đồng bào nữa đã được đưa về tạm trú tại quận lỵ Tuy An.

Tin Toà án

Định « giết » ông dự thẩm chỉ vì thua kiện

SAIGON.— Mãn tràn trước, cô Phan thị Chất 28 tuổi, được một chàng trai yêu và hứa hôn. Qua tin những lời đường mật, cô Chất đem cả cái vốn hoàn hảo của mình để cùng người yêu sắt phi ba chơi. Tiền lúc thấy sáng tay trắng, chàng trai mà tên đường mồn mất nữa bỏ cô Chất và đem theo vô tại lương gái số tiền lần trên. Nói vụ ra tòa trước đây, vì không có bằng cớ cần đáng chàng trai kia được cho là không Đa đã, cô Chất lấy làm giận hờn oán trách tòa án. Rồi sau mấy lần, tới Phòng định sát tiếp phàm như một kẻ mất trí, sáng 1-2-63, cô Chất tạo vào và đem theo một con dao định sẵng sẵn một phòng dự thẩm. Chất thân độ quá đến tựa của cô sáy. I Cảnh sát viên đã can được cô sáy và dẫng luôn cả con dao ở tay.

Vì vậy, cô Chất đã bị bắt tống giam lưu và tội mang và khi bắt tạp phạm.

Bắt cóc

LẬP THƯỜNG

Vì nào đáng chính trị, xã hội.

Người ta chưa được chuẩn bị để sống với thời bình.

Nếu Hòa bình trở lại trên thế giới, vốn đã giải quyết được triệt để thì hành, thì những nguy cơ không phải chỉ có trên lãnh vực binh lẽ mà còn quan trọng không kém trên các lãnh vực khác : xã hội, chánh trị, vv...

Nhiều quốc gia hiện ở vào tình trạng khó khăn, vì những vấn đề không phải do nước khác gây ra cho họ, vốn có chính tự nơi đân tộc họ, tự nội tình trạng kém phát triển của họ, tự nói chế độ chính trị của họ, vv... Chẳng hạn, nhìn vào tình đọc Trung Hoa, với thái đàn cư thống lớ và đã gây những hậu quả đã, với hiện trạng của nền kinh tế, với những chính đối của dân chúng, nay đặt nhiều loại được hết mọi lo sự chiến tranh mà chế độ luôn luôn đặt ra cho dân chúng, với độ cộng sản Trung hoa loan sao chế ngự được đói hỏi của khối dân cư ấy ? Cho tới nay, nói chung, *(nên không muốn « đi ít loan đến, nết mực đó nếu nhu tạp nơi)* khắp nơi đều có cảm giác « bộ máy » đã ảnh hưởng nặng nề đến tâm lý đặc nếp sống tư tưởng của con người ta, làm biến dạng nhiều sự thực và chuẩn bị một trạng thái chiến tranh bằng bạc... ; thì thì *hòa bình đã tới*, sẽ tự nhiên có một lỗ hổng lớn trong nếp sống xã hội đó. Sau mỗi cuộc chiến tranh, ai cũng tỏ trạng thái tinh thần của cá từng thế hệ bị giao động, vì lớn nếp sinh nhiều cần bằng và hội *đặc biệt* cho thời luận chiến. Đối với các trận *chiến tranh lạnh* và nóng, thì cũng đặc phương hiện thời tất nhiên khi chấm dứt cũng sẽ đem lại cảm nhiều đặc biệt khác biến chúng của những bệnh tiến.

Trước những đe dọc vô nguy cũ của một trận thế chiến Đệ nhị Đại chiến vừa rồi, nhất là trước những khó cũng hy sinh vô ích, những mất mát tinh thần do chiến tranh lạnh, liệu có biết bao nhiêu lời kêu gọi cho hòa bình. Mặt hành động đạo đã và đúng, song còn hiếu tốt. Kêu gọi hòa bình cần đem theo lời nhưng chuẩn bị trên mọi lãnh vực cho mọi và hiểu có thể sống được trong hòa bình, chỗ không phải đã sẵ đó nhiều bị rơi vào xếh trong những cũng nguy hại không kém.

Dĩ nhiên ai cũng hiểu : mặt lá mà hồi chí nghĩ rằng Hòa Bình có thể đến được với nhân loại một ngày gần đây, trong khi cuộc tranh chấp giữa hai thế lực thượng tự Do và Cộng Sản, cũng như trong mỗi quốc gia, các mầm xung đột nhiều nhiều hao bao giờ hết ! Nhưng bởi toán ta có thể đặt ngược lại. Chính vì phải lo sợ đối phó với những chỗ khan nhỏ bộ mỗi quốc gia, mỗi khối, mà nhiều chế độ, hoặc nhiều lề cầm quyền, phải gây một không khí chiến tranh, phải lao đầu vào con đường chuẩn bị

(Xem tiếp 1 trang 6)

(1) *Tự Do số 1764 ngày 2-2-63 Lập Trường : « Những ngày cũ Hòa Bình ».*

(2) *Tự Do số 1665 ngày 3-10-62 Lập Trường : « Khối dân cư trên lực địa Trung Hoa...»*

V. C. KHỦNG BỐ

- *Ném lựu đạn vào nhà thường dân ở Hóc Môn làm 5 người bị trọng thương.*
- *Chôn tầu đỏ tại Bình Dương, bắt các trường phòng kế toán đồn điền cao su Michelin.*

HỐC MÔN— Sau vụ lựu đạn nhà đô đốt tại rạp hát «Lạc Thanh» ở Hóc Môn đã làm cho bà Bảo đang thế : hai «Honda Phan» chết và 27 khác giả bị trọng thương vào đêm 29.1.63, sau lại thêm 5 vụ lựu đạn khác nữa xảy ra cũng tại quận Hóc Môn.

Người 6 giờ 30 đêm 30 tháng 11, 1 đoàng khi gia đình của ông Huỳnh thị Đặng 40 năm cùng con 4 người trong gia đình là : Nguyễn Thị Bảo 80 tuổi, Nguyễn thị Bảo 50 tuổi, Nguyễn thị Ngọc 20 tuổi và Nguyễn văn Ut 14 tuổi ngủ tại số 112 ấp Tân Xuân Thới Sơn (Hóc Môn — Gò-vấp) đang lo đón đêm đã TF, thì thình lình có chiếc tuồng xông nổ và được biết là có VC lén lút vào và ấp chiến lược này để ném lựu đạn cướp bóc đồng bọn. Lúc ấy, thanh niên canh gác trong ấp ấp chiến lược bắn đoàng vang dội và lần nơi được nhà chức trách địa phương tiếp

(Xem tiếp 5 trang 6)

THẮC MẮC và KHIẾU NẠI

Toà Đại sứ Mỹ cấp học bổng như vậy không lợi gì cho thanh niên

Chúng tôi vừa nhận được mấy lá thư của sinh viên Việt Nam, (ở năm lần nữa) ở Mỹ gửi về thăm gia đình trước rạp học bổng do đoàng chung đã cho học đã năm đã đi thi. Đã bắt phạm cả. Theo trong thư thì, Tháng năm 1962, có nhiều sinh viên được học bổng đang du học tại Mỹ thì khẩn được cùng vân của Tổng Nha Kế Hoạch VN gửi. Trong các sinh viên nầy có nhiều người đang học đã dang như : học sang Mỹ để học lấy bằng B.A. và ba năm có 3 rồi ở V.N. Hơn học chưa xong đã thì (chắc không thể đã được thi vì mà chưng đã) hay bỏng bị gọi và thành ra dở dang.

(Xem tiếp 3 trang 6)

TIN ĐẶC BIỆT CỦA TỰ DO

Mâu thuẫn giữa nông dân và chính phủ ngày càng thêm trầm trọng

CHÍNH PHỦ ĐÌM GIÁ NÔNG SẢN

khi thu mua lại không trả tiền mặt

- Nông dân nào đã chết bán, phải đi lại mãi mới « xin » được tiền, nhưng lại bị trừ nợ tại chỗ.

Tin của CÔ THẦN

Phụ trách trường hợp thống tin của TỰ DO tại miền Bắc từ tuần 12

thì nông dân bị chính phủ bắt chẹn nhiều lắm. Tuy vậy sự thông nay cũng không chống và chế nổi hẳn quyền lợi. Vì là chính phủ gia thông đã vậy, lại không

(Xem tiếp 2 trang 6)

NHẬN XÉT THỜI CUỘC

Thực dân và thực dân

Trung Cộng vừa ăn hành cuốn sử « Trung Hoa Cộn Đợt » hàm theo bản đồ cho hay rằng đất đai Trung Hoa thời 1840 bao gồm những miền lớn ở Kazachan, Turkestan, Đông Tây Bắc Lý Á (thiện thuộcNga) cùng là Népal, Bhutan, Assam (Ấn), Ladakh (Ấn), Miến Điện, Thái Lan, Ai Lao, Cam Bốt và Annam (!!) Và theo cuốn sử, Trung Cộng tự cho mình sử mạng lấy lại những đất đai, bởi vì những đất đó đã từng bị bọn thực dân cướp và ăn cắp mất (!).

Chẳng thực dân tức là lấy lại những gì mà thực dân ăn cắp, cái đó Trung Cộng cho là rất đúng. Nghe nguyên ổn đó thì thấy đúng quá rồi — nhưng mà.... đó lại là một nguyên tắc áp dụng quá sai vào trường hợp này. Bỏ một việc Trung Cộng đòi đất của Nga, ta hãy chỉ nói đến việc Trung Cộng đòi Assam, Miến, Thái, Lào, Cam Bốt và Annam ! Thì dự rằng Trung Hoa từng có những đất ấy thật,... nhưng mà những đất ấy đâu phải là tổ quốc của dân Tây ? Giống Hán có đất của họ, cho các đất kể là của dân Ấn, Miến, Thái, Lào, Cam Bốt, Việt Nam là những dân tộc rõ ràng có tổ tính riêng biệt, đâu ràng từng ở trong xứ sở Trung Hoa hoặc là thuộc Trung Hoa, thì cũng chỉ là do hậu quả của một chánh sách thực dân tồn khác.

Nếu Anh, Pháp, cướp lấy một số những đất đó, thì cũng chỉ có nghĩa là thực dân cướp lại của thực dân, vậy thôi.

Người ta, trên thật tế, lịch sử lại chứng minh rằng có những đất đai không hề là của Trung Hoa. Thì dụ : trường hợp của Việt Nam. Việt Nam có phải là của Trung Hoa hay không, hãy đi hỏi Lê Lợi, Quang Trung là biết.

Nếu lại lý luận theo kiểu thực dân và ăn tẻ như vậy, thì đất đai của Trung Hoa hiện nay phải đem trả lại cho Mông Cổ mới phải, bởi vì Mông Cổ từng nắm trọn đất Trung Hoa, hoặc là trả cho giống Hung Nô ở Mãn Châu...

Có lẽ nên nhắc lại cho Mao trạch Đông nhớ lại đất đai Bách Việt lan đến sông Dương Tử, rằng lý thường Kiệt từng đánh chiếm lưng Quảng, và Quang Trung từng chuẩn bị trăm vạn hàng binh để đòi lại Quảng Đông, QuảngTây...

(1) *Xin xem đề tiết số sự nay mai trương 3.*

— Thời cách mệnh thực đã bắt đầu chứ sao ?

TIN CÁC BÁO : Một bọ sĩ quan đệ Pháp lãnh đạo cách mạnh hạ Tổ Gia.

ĐẠI HOÀ CA

(Tiếp theo trang 4)

nghĩa từng chữ sang thể tứ thơ :

— « Cạn nước đầy, biển động sóng vỗ tan, biển mở.

Đặt chân lên Tả Đô, Ngoảnh lại, thấy Ngân Hà

Hai bài bát-cú này, bài trên, chúng tôi tích trong Quyển III, bộ Nhân Bản Sử Lược sáp xuất bản, do thi bề tả cảnh sắc chợp đôi cuối Đông chớm đầu Xuân từ Quan Đông lên Bắc Bình Chân ; bài dưới tiết trong văn học khái luận tả cảnh đẹp của biển động trong kỳ con nước đầy tại eo biển Huyện Tân Tích (thuộc Tây-Bắc Bán Châu) sang đảo Tả Đô. Theo giải thích của ông bạn Cát Dã Long Tử, vào giữa mùa Đông tứ trong trong vùng lên Bắc Bán Châu thời trời lạnh cảm cảm, tuyết trải trắng ngần, trông trong vắng vẻ, rừng mai tơ cong khẳng khiu nhưng chợp sắp hết quý Đông mà khí ấm chớm nên làm tuyết tan chảm chảm, bốc thành sương mờ mờ bao phủ bài ngắt che cả ánh trăng trở nên trắng đục trùm cả rừng mơ ẩn hiện đã trổi mấy cành hoa báo đó Xuân về. Vậy chỉ lửa thưa mấy nét, lạo thảo 17 âm mà thi bá khéng những tả đầy đủ cảnh vật dưới khí đương xuân chớm nồi còn khiến người đọc hiên tưởng đến mười hăm trước đây mà tuyết cảo tô trắng, trăng còn trong tinh, mai còn tơ cong.

Đến bài thứ hai tả cảnh đẹp riêng của eo bể Tả Đô bị động trong kỳ nước đầy, muốn lần sóng xô nhau là đều tan ra thành mưa bay cho gió bốc bay lên cao trông trắng trắng, mờ mờ, mung lung như giải Ngân Hà.

Đặt cái đặc biệt về thể và cái tài thi vẽ lời của bài hài trào phúng và bài cú thanh tao mà thà 3 câu 17 âm này mới thay đoàn ca, lên làm chủ văn đàn suốt thế hệ Giang Hồ Mạc Phủ (1603 — 1867), nhưng công nhận rằng, hàm thích bài hài là quảng đại quần chúng bình dân mà lãnh hội được. Tiên phong thể là số ít văn nhân trí thức thành thị, cho nên đa số lấn thiểu số, hễ bỗ trông thấy thơ « mặt giông » tuy chưa phân định nội dung nhưng quãnchống đã xô nhau — Ồ...Ồ...bài hài.. « bài hài... Anh em ơi » —; nên danh từ « bài hài » được ở ạt phổ thông hóa làm lấy đến cực nước lông giông cũng chỉ thấy khác cạnh của bài hài chứ ít nhận thức ra bài cú.

Từ sau độ nhị thế chiến, vận mệnh nước Nhật đổi mới về nhiều phương diện nên trên lĩnh vực văn học cũng chịnh lệ về mặt danh từ. Riêng về đặt tên cho thơ, ca thời gọi Waka — (Hòa Ca) — đã chỉ chung tất cả những thể thơ, ca thuần túy Đại Hòa gồm có :

— Haiku —(Bài Cú, 5 câu, 17 âm)—.

— Haikai —(Bài Hài, trào phúng 3 câu, 17 âm)—.

— Tanka (Đoản ca, 5 câu, 31 âm)

— Chôka (Trường ca, 7 câu, 43 âm. Gần đây lại thêm 1 câu tiếp vỹ nữa, thành 8câu, 50 âm)

— Renga(Liên ca, từ 36 câu trở lên).

— Kazoe Uta (Số Ca, 10 câu, không hạn âm) v.v...

Như vậy, danh từ Hòa Ca gốc tự danh từ Đại Hòa Ca rồi chuyển sang dùng nghĩa với đoản ca, đến bây giờ lại trở lại nghĩa chính thức từ cổ đại để chỉ bao quát các điệu thơ, ca dân tộc bên cạnh các thể thơ Hán, Đường phong và các điển ca ảnh hưởng tiết điệu Âu-Mỹ.

Nhân lược thuật đến Kazoe Uta (Số-Ca), chúng tôi thấy thà thi ca nhỏ giống hết điệu Mười Thương, Mười Yêu của ta, cũng 10 câu, đếm từ 1 đến 10, mỗi câu thành một đoạn nhân mạnh về một điểm của vấn đề để ghi dấu vào tiềm thức người đọc, người ca.

Duy có hơi khác về ngôn từ do tiếng Nhật liên âm nên âm của đầu tiếng thứ hai phải trùng với khởi âm của số đếm, vì dụ như bài Số Ca sau đây của Đàng Tự Do soạn vào năm Minh Trị thứ Mười Bốn,1881 để lấy kéo quốc dân đầu tranh chống lại nạn phiếu phi-lệt (5)và đòi thực thi dân chủ, dân quyền.

Hitotsu : Hito no ue ni wa hi to wa nai, kenri ni, ni ju ga nai kara, wa, kore doken yo.

Futatsu : Futatsu to mo nai kono inochi, Ji Iu no theme ni wa, oshimi yasenu

Mitsu : Minken ji iu no yô no naiwa ni, mada me no samenai baka ga nari.

(Xem tiếp trang 5)

(5) — Phiếu phiệt, nguyên văn là Hanbatsu. Tức năm 1867, cách mạng đánh đổ Đức Xuyên thành công rồi, phái cải gia nguyên phiến chủ Đại Danh mâu Tây Nam nhân sắn ảnh lực, năm lấy chính quyền, giữ trì thân thành hòa Thiên Hoàng để dễ bề tạo sức thân quyền Sự mà thi hành chuyên chế, mà nổi dậy quyền trong ngài 30 năm giết, gây nên nợ loạn nỗ ám sát lẫn nhau hoài. Do đấy, quốc dân mới gọi phái cải gia phiến chủ Ếy là phường phiến phệt. Bài ca dao SS-Ca trên đáp nhằm nào những lý đoan trong chính sách của phiến phệt mà đã bích, giữa lúc phong trào Minken Undô —(Dân Quyền Vận Động)— của quốc dân đang bốc cao để đến thành lưu huyết. Nhưng sự biến nầy sẽ thuộc về trang Quyển IV, bộ Nhật Bản Sử Lược.

THẢO LUẬN VỀ « Bằng cấp Cuộc đời »

(Tiếp theo trang 5)

dù hay bị rủi ro ở học đường). Ta đã chẳng từng nghe có nhiều nhân tài lớc nhà không hợp với nhà trường hay sao ? Hoặc họ học rất kém (như W. Churchill), hoặc tầm thường (như Bernard Shaw) hoặc học đâu quên đó. (như Thomas Edison), hoặc rất lười học và hay ngáp (như Henry Ford; ông này chỉ hàm có mỗi một việc : thảo lấp máy xe và đóng bó).

Tại sao ở ngoài đời, mỗi người có quyền làm một việc, theo đuổi một công trình hợp với khả năng thiên phú của mình thì ở trường học lại không thể khích lệ những thiên tư rất phù hợp với sự phân công hợp lý ở ngoài đời ? Như tôi đã nói ở trên, nền giáo dục hiện nay đặt căn bản trên nguyên tắc sai khuyết: nhưng vì sự hợp hèi, sự cố chấp, sự thiếu nhìn xa thấy rộng, nên các nhà hữu trách giáo dục vẫn khư khư giữ mãi lối lồi lầm cũ mà không chịu thay đổi — hay không đủ can đảm thay đổi thì đúng hơn.

(Đất nước ta hiện nay, theo thiển ý, không cần có những đầu óc siêu việt lắm mà chỉ cần có nhiều người dám làm, dám chịu trách nhiệm. Những gì hay hỏ, mới mẻ, nước người ta đã nghĩ đã thực hiện hết rồi, cách đây hàng thế kỷ nữa là khác. Ngày nay mình chỉ tốn công quan sát, coi cái gì hay thì bắt chước để cải thiện các cơ cấu của nước mình cho hợp với bước tiến nhanh và mạnh mẽ của thế giới loài người hiện tại.

Nhưng, riêng ngành giáo dục sau đã nhiều chỗ dợi, kêu gào, vẫn chưa thấy được nhân bản tay nào khả dĩ gọi là có chi cương quyết, có lòng can đảm xuất biện để ra tay « cứu đó chúng sinh » bằng cách cải tổ tự cấu bản nền giáo dục, để cứu hàng triệu thanh thiếu niên đang rên siết trong nhà « ngục học đường » vì nạn tù chương vì nạn thi cử, vì thành kiến bằng cấp, vì sự học vô dụng và thiếu lý tưởng bảo đảm...

Người thanh niên đến sách đến trường, những trước mắt mình luôn luôn bị ám ảnh bởi một thoáng đêm trường mù mịt: Học để làm gì ? ngày mai đây sẽ làm gì để ăn, để giúp gia đình ? (chứ chưa nói đến việc phụng sự tổ quốc, vì lẫm giỏi dự chỗ để bọ phụng sự ! Thế là mà mai mỉa cũng thật là bi đát !

Ai là vị cứu tinh trong nghành giáo dục sẩy ? Đến nay vẫn chưa thấy. Và bao giờ mới thấy hay dợi đến khi có cuộc nổi loạn của bọn có bằng cấp thất nghiệp rồi thì vị cứu tinh mới ra đời ? Tự mấy năm nay đã có đến hàng trăm viên chức đã quan sát qua giáo dục cũng như được cử đi học ở nước ngoài rồi nhưng lúc về đã làm được những gì ? Đã thay đổi được những gì rồi ? Và đến giờ phút này Bộ giáo dục đã có một dự định gì về việc cải tổ nền giáo dục hiện tại chưa ? Tôi nghĩ, nếu có cải tổ ngay bây giờ thì việc cũng đã bơn muộn chứ không phải sớm gì đâu. Cải tổ tự căn bản, đặt lại mọi nguyên tắc mới mẻ, triển bỏ chứ không phải chỉ sửa đổi chương trình học, thế lệ thi cử, cách chức kiểm soát... Vì như thế kinh nghiệm cho thấy chẳng đi đến đâu cả.

(Mai tiếp)

AI ĐAU VỀ BỆNH TRĨ ?

Nội Trĩ hay Ngoại Trĩ, dại tiện có máu lâu mà đau nhức, bận mỏi có mủ có máu, chảy nước vàng, lâu ngày sanh mạch lươn nên uống TRƯỜNG PHONG TRỊ LÂU HOÀN số 57 VÕ VĂN VĂN giá 25 đồng, uống đặng nhiều ngày, đã Và vừa thuốc kê chế.

K.N. số 199 BYT/QCDP 24-7-62

UỐNG KHÉO CHÍCH
Kiết lỵ — la tả — cổ đau, mỏi gối
VEREX
Người lớn — con nít
ngừa hiệu nhanh chóng.
Số 23/BYT/QCDP 1-7-60

Tướng số QUẢNG ĐÔNG
THẦN-CÓC-TỬ
Tướng số đại giỏi đã vang danh khắp Đông Nam Á, được nhiều chánh khách và trí thức trong nước tin nhiệm. Tiếp khách cả ngày lẫn đêm không Khách ngoại quốc nói có thông ngôn. Ai tin và mướn xin mời lại văn phòng : 126 Võ Tánh (Ngã Sáu) Sg.

Phòng Mạch cổ truyền BÙI-VĂN-THƯ
Coi Mạch trị : Hen-Suyễn, Ho, Thận Suy, Tim Đau, Sốt Rét Ngã Nước (Chói nước).
Bao chẩn, Điều bịnh, Nhịp đẹp — Đến Đã : Kinh nghiệm trăm sự, Bắt bệnh nhiều, nhẹ, thích đau bụng, thai tiêu, sản hậu — Con Nít : Cam, Sài-Kinh các chứng.
234/4a Đường Phan Thanh Giản — Saigon
(Gần cầu xe lửa số 5, đường 20 cũ từ tháng sáu)

Quý Bà có thai, nên dùng thuốc
DƯỠNG-THAI CHI BỬU La-vạn-Linh
Trị : các chứng ói mửa, đã được bền chắc, mỗi uống, bón. Thọ phát bình ; phá thuốc La-vạn-Linh La-Chánh 532 Đông-Khánh Cholon (Có đã bán ở các đại lý Việt Nam) K.N.S. 221 N. 21-7-62.

Thuốc Dưỡng Thai Chi-Bửu La-vạn-Linh
Uống bà có được khác thuốc nhóng,bà huyết an thai không mệt, giúp bà đến thời sanh nở êm thám, đủ tháng đủ ngày, em bé cứng mạnh... (có bán khắp nơi) La - Chánh 532 Đông Khánh Cholon K.N.S. 52 N. 17-7-62.

KHUYẾT TRUNG BỬU ĐẠI-QUANG
Thuốc BỔ KHÍ HUYẾT, thường uống ăn ngon ngủ khoẻ, thân thể cường tráng, sinh lực dồi dào, ích thọ điền niên.
Nhà thuốc ĐẠI-QUANG
TRẦN MƯỜI
Số 27, Đại lộ Tăng-đốc-Phương — Cholon.
Kiểm nhận số 39-BYT/UBKN. Ngày 17-7-62

THUỐC TRỊ GAN QUANG-AN-HÒA (số 1)
Trị : Đau gan, yếu gan, yếu mật, táo bón, mất ngủ, ngứa, nổi mề đay, ăn mau ở mặt, ăn chậm tiêu và khó hết bịnh, nên bồi bổ gan, dùng thuốc
BỔ GAN QUẢNG-AN-HÒA (số 2)
TỔNG PHÁT HÀNH : nhà thuốc QUẢNG AN HÒA
169 Lê văn Duyệt Saigon Lý Trác (Có bán khắp nơi)
K.N. số 200 ngày 31-7-62

Kính mong thai nghén, đã giúp quý bà đầy đủ sức khoẻ
Quý bà hãy dùng thuốc :
BỔ HUYẾT DƯỠNG THAI QUẢNG AN HÒA
Hiện nghiệm đã Bổ huyết dưỡng thai, ngủ yên khoẻ khoắn không mất ngủ, đã sinh đã mau mắn, em bé cứng mạnh (Có bán ở các đại lý Việt Nam) Tổng phát hành LÝ TRÁC nhà thuốc QUẢNG AN HÒA 169 Lê văn Duyệt Saigon. K.N. B.Y.T. số 203 ngày 31-7-62.

Đàn NGANG Cung
Có ngày sẽ im
Riêng tặng Bác Hồ và các ngang-sư nhân dịp Xuân về

Từ khi « mục đồng ngang » khởi xướng
Dạ đồng anh Hồ-Thương cầm đầu.
Phân đồng ngang-sư đều đều.
Công đều gộp một tiếng mau quê trời.

Được như thế nhờ nơi bạn học.
Bà hiểu dùm mà cóc chê-bai.
Vậy thì trống phải trở tôi,
Gây nhiều những khúc chương tại, gai người.

Đủ cóc điệu : mầu, cười, hơi, khóc.
Đệm « to lòng » hòn-hục, mía mai.
Ca cầu vọng-cổ thật dài,
Bao giờ thiên hạ hết sài mới thôi.

Nếu « chuyện vãi » trên đời còn có :
Như cảm súng, đóa mỏ, quyên sinh,
Giết con, bỏ vợ, thất-tình,
Hụ ma, bọc bịp, nữ sinh bỏ nhà...

Thì trách nhiệm Bác Hồ công nặng.
Nhịp « tình tang » khỏng vững được ngay
Tết hơn Xuân Mới tới đây,
Chúng ta cùng gắng có ngày sẽ im.

TRẦN NGỌC LIÊN (Sa'gon)

Nhân viên ghi-sổ Bưu-Điện cảm tác
Ghi-sổ Bưu-Điện đông vui trò.
Lắm lúc buồn tình muốn vẽ nhỏ.
Hãi lộ chăng quả bao tâm lịch.
Gian thương chẳng dám mặt con cò.
Tiền vô nhiều quá dám ta sợ.
Khách tới đông hoài lại cả lo
Công việc bù đầu cần lắm chuyện.
Thường khi nhẩy xiu thầu thành tro.

Ngô-Tiến-Nguyên-Đậu

Đáp họa
Trách phận thân thân, khéo gì trò
Cho thân tiêu tụy giống nhà nho
Cây bưa thổi đã cam phận « nghề »
Rên-siết lam chi rất cỗ « cò ».
Thiếu bạc lấy lương đến cũng đủ
Bối lông bảo vụ rằng mà lo.
Nhược bằng muốn « bệnh » xin từ chức
Xoay xở chen vào chức vị to.

HỒNG KHÁNH (Tuy-hòa)

(Xem tiếp trang 4)

Nói hay • Đừng

(Tiếp theo trang 5)

Thưa ông Hiếu Chân, đây không phải là lần đầu tôi bị mắng mỏ đi đúng như thế. Một số nhà oán bên nhóm S.T., T.K.H.M., H.B., cũng đã có lần bảo chúng tôi là lỉnh kỉnh, là chi điểm, là những kẻ phục phá hoại chế độ, làm điểm nhục đến cả đời sống hiện tại, đến cả lịch sử quá khứ, là bát cổ liêm sỉ, là những kẻ chuyên môn bôp chết những khuynh hướng nghệ thuật cầu thành từ thực trong xã hội Việt Nam, những kẻ chuyên môn thủ chệt mọi ý thức hệ nghệ thuật Việt Nam, chuyên môn chộn nghệ nhưng riêng nói khốt, đong chân chính đích thật của có một thế hệ thanh niên Việt Nam... trong khi chúng tôi mới chỉ nhận xét qua loa một vài cái chuyện ngắn « hiện sinh siêu thực » trong ấu các tác giả ghi lại trung thành những loạn hành ảo giác của một số nam nữ thanh niên truy lạc, dâm loạn, nạn nhân của những chứng bịnh sinh lý độc hóa (perversion sexuelle) giống như những chứng bịnh của J.P. Sartre, của A. Gide, đồng thời các tác giả ghi lại những đoạn mông lêông (exotique) hậu quả của những giấy phải tự lạc (masturber) mỗi một của một thiếu nữ mắc chứng thủ dâm. Đã vậy, để làm ra vẻ ta đây là nhân đề trung thành của J.P. Sartre, của A. Gide, nhà oán nào còn xô xiên bóng gió đến cả tín điều « Nhất Thể Tam Vị » của một tôn giáo !

Bây giờ ông Hiếu Chân lại cũng mắng mỏ tôi với một luận điệu đức khuôn tương tự trong khi tôi chỉ một ghi lại những cảm nghĩ cụn vặt nhân đọc một vở kịch của ông Vũ Khắc Khoan mà thôi ý tôi có một mái đoạn thâm đượm tư tưởng hiện sinh phản giáo của Nietzsche !

Thưa ông Hiếu Chân, chưa bao giờ tôi dám nổ ngực tự xưng mình là một phê bình gia, đó chỉ là phê bình gia với hai dấu ngoặc kép, nhưng để chiếu ý ông, tôi lấy làm hân hạnh xin cố tiếp tục cái công việc mà ông gọi là « phê bình » ấy. Và bài ca lúc nào nên ông cần đến tôi hầu chuyện, xin ông cứ yên chí là tôi sẽ vui vẻ mau mắn trả lời ông tức khắc.

Do, cố tôi đây !

Thưởng ông Hiếu Chân khỏi phải tốn công tìm kiếm để lôi kéo tôi « ra anh sáng công luận » làm chi cho mệt.

NGUYỄN-ĐỨC-TRỌNG (Mỹ-Tin)

TẠI ĐẠI-HỘI KHOA HỌC KỸ THUẬT VIỆT NAM
Vấn đề ngư-nghiệp Việt Nam
• Mọi ngành trong việc cải tiến kỹ thuật. — Ở Việt Nam đã dùng máy siêu âm dò tìm đàn cá ngầm. — Phương pháp nuôi cá.— Kỹ thuật chế biến cá tôm.
(Tiếp theo) Thuyết trình của ông NGÔ BÁ THÀNH, bác sĩ

2) Thâu dụng lưới hữu hiệu

Lưới của ngư phủ Việt nam thường dùng tùy xứ lợi nay đều đan bằng tay, làm bằng các sợi bông, đay, « gai hay tơ tằm, và nhuộm bằng cỏ nâu hay dầu bắc. Vì đan tay, việc chế tạo lưới vừa mất nhiều ngày giờ (đã đành là về phương diện xã hội có thể giúp công ăn việc làm cho dân bà, con trẻ, và cho ngư phủ lúc vắn mùa, nhưng về phương diện chế tạo vẫn là chậm chạy) tốn công và giá thành quá cao nên không thể chế tạo được lưới lớn lớn và đủ số cần dùng, có đó thiếu lưới để đánh cá. Vì làm bằng sợi và nhuộm ngoài, nên ngăm nước mau mục dễ rách và chóng phai màu, vì thế 5,7 ngày là phải nghỉ 1- 2 buổi để phơi lưới và mỗi thắng phải mất vài ngày nhuộm nên như vậy vì tính chất của nguyên liệu làm lưới mà ngư phủ buộc phải nghỉ việc 5, 7 ngày mỗi tháng, dù gặp ngày tốt trời mưa, đi đánh cá cũng không có lưới,

Ngoài ra, phần lớn các kiểu lưới của ngư phủ ta đều cấu tạo theo cách bắt đi bắt đích từ xưa để lại. Vì quá tin tưởng là hoàn mỹ rồi nên chính người ngư phủ cũng không hề bao giờ nghĩ tới việc tìm hiểu có chỗ nào khiếm khuyết mà đặt tên vào để cải tiến.

Để bổ xung hai khuyết điểm chính trên trong giàn lưới của ngư phủ Việt Nam, Nha Ngư Nghiệp đã thí nghiệm rồi mới phổ biến việc dùng lưới làm bằng sợi hóa hợp (filets en fibres synthétiques) và vải kiểu lưới cải tiến, hữu hiệu.

Lưới làm bằng sợi hóa hợp (filets en fibres synthétiques) mà ngư phủ thường gọi chung là lưới « nylon » có nhiều đặc tính đáng quý : bền chắc, nên dùng được lâu hơn, nhẹ cần nên chuyển vận dễ dàng mau khô nên khỏi mất công phơi, có thể để trong hay phơi nắng đỡ công nhọm. Ngoài ra sợi dược chế tạo đủ các cỡ, mua về có thể đan lưới ngay khỏi mất công xe chỉ, tết sợi. Và cũng có nhiều thứ lưới đan máy chế sẵn, mua về dùng được liền.

Lần đầu tiên, vào năm 1957 khi đem thí-nghiệm lưới bén (filet maillant, là loại lưới cũng thắng đã cá mắc vào lưới) bằng sợi nylon tại một vùng tâm ngư nghiệp các ngư phủ đều hờ hững vì cho là sợi nylon trơn bóng, nên khó mắc. Nha Ngư Nghiệp đành phải yêu cầu Thủy tức xã làm một thứ giàn lưới bén gồm có các tấm lưới nylon chen lẫn với các tấm lưới sợi thường của ngư phủ địa phương. Đem ra đánh thí-nghiệm, các ngư phủ đều nhận thấy tại các tấm lưới nylon, cá bị mắc nhiều hơn một cách rõ rệt.

Trong những năm 1956, 57 và 58, Nha Ngư Nghiệp đã thí nghiệm các kiểu lưới dăng, lưới bao lớp đem lại cho ngư phủ Việt Nam những kiến thức để cải tạo các loại lưới cũng nghề của mình.

Ngày nay, học theo duyên hải việc sử dụng sợi hóa hợp để làm lưới đã trở thành chuyện thông thường tại khắp các trung tâm ngư nghiệp.

3) Tổ chức việc đan lưới, kéo sợi, tết thừng bằng máy

Trong khi việc sử dụng sợi và lưới hóa hợp đan sẵn bằng máy được phổ biến khắp nơi, một số kỹ nghệ đã đã được Chánh phủ khuyến khích lập xưởng làm lưới và sợi hóa hợp. Hiện nay có 2 xưởng kéo sợi nylon và 3 xưởng đan lưới. Ngoài ra một xưởng máy tết thừng, giềng bằng sợi dừa đang được thiết lập. Các kỹ thuật cải tiến này trong các nghề sản xuất lưới, sợi và giây thừng sẽ giúp ích nhiều sự phát triển của ngành Ngư nghiệp.

(Mai tiếp)

Kết quả được tốt đẹp giúp Cô nhi viện Công giáo Nhatrang (Hội Chợ Thị thiện Xuân 1963).
NHA TRANG — Dưới đây là bài quả được số 16 Tombola giúp Cô nhi viện.
1) Lá đọc đắc Mặt máy may điện Elna : 4727
2) Máy dành chỗ : 3388
3) Radio : 3933
4) Quạt Mặt : 4176
5) Xe máy : 0149
6) Service de table : 5923
7) Service à thé : 2256
8) Máy dành bánh (Turma):5463
9) Xe máy: 1188
10) Grande poupée 3705
11) Đến 23 các thẻ tạp phẩm:2529, 3009, 2126, 3314, 5025, 3954, 5332, 2289, 5463, 5177, 1223, 5108, 4466.
(H. L.)

Hãng Thủy tinh vẫn được phép nhập cảng
SAIGON.— Tổng Nha Thương vụ vừa công bố danh sách các hãng thủy tinh được phép nhập cảng cho đến khi có lệnh mới :
Vỉ hãng thủy tinh loại ra ri
Được nhập cảng toàn bộ ly gồm ít nhất 32 chiếc phải đủ 5 loại ly, hoàn toàn là ly có chân : ly đựng nước, rượu Bordeaux, rượu chát trắng, rượu ngọt, sâm banh.
Các loại ly này phải kèm theo ít mục lục của nhà cung cấp.
Vỉ hãng thủy tinh loại thường
Được nhập cảng ly có chân, chụp đèn bầu đèn, kính phân chiếu gạch, ngói, kính...

NỮ-KIM-CAO Quảng An Hòa
TRỊ : Phụ nữ bị bịnh nguyệt trễ sự, người gầy yếu xanh xao, mệt nhọc, ít ăn ít ngủ. Quý bà dùng NỮ KIM CAO Quảng an Hòa để điều kinh bổ huyết, có thông dùng ngày, ăn ngon ngủ được. (có bán ở các Đại Lý Việt Nam) Tổng phát hành nhà thuốc Quảng An Hòa 169 Lê văn Duyệt Saigon
K.N.B.Y.T. số 201 ngày 31-7-62.

BỊ BÓN ?
PHILLIPS' MILK OF MAGNESIA trừ khỏi ngay bịnh bón — một cách hoàn toàn và êm dịu.
Uống từ hai đến bốn muỗng canh, trước khi đi ngủ — Sáng dậy quý khách sẽ thấy khoan-khoái và vui tươi.
PHILLIPS MILK OF MAGNESIA
Nước và Viên

Chuyên chữa các bệnh trẻ con
Nhà thuốc :
THANH-XA
Trước ở Hàng Thiếc Hanoi ngoài 30 năm Hành nghề, được nhiều thân chủ tin nhiệm
Nay ở: 26, Ngô tùng Châu Saigon Cửa tiền 2 con rồi.
K.N. số 321 21-8-62.

SỞI ĐẬU (Ban Trái)
Đến nơi chuyên môn điều trị
số được mau lành
Nhà thuốc THANH-XA
Chuyên chữa bệnh trẻ con, trước ở Hàng Thiếc Hanoi, ngoài 30 năm danh tiếng, nay ở 26 Ngô tùng Châu Saigon. Cửa tiền 2 con rồi. Bán trái mọc uống thuốc số 14. Các bệnh con lại, hay sinh chứng nay tật khác uống thuốc số 15.
Đại lý :
Nhatrang : 5 Nguyễn Hoàng.
Huế : 18 Mai thúc Loan.
Dalat : 3 Duy Tân.
Đà nẵng : 7 Hùng Vương và 41 Khải Định.
Phanthiết: 119 Lý thường Kiệt
Quinhơn : 43, 47 Võ Tánh
K.N. số 322 21-8-62.

AI BỊ BỊNH SIỂNG ! AI BỊ HO
Dùng thuốc Siểng Ho : QUẢNG-AN-TIÊN
TRỊ : Các chứng Siểng lên nhơn, ho cảm, ho đàm, ho khan, ho gió, đau cổ khan cổng, ho nhiều hơn đêm mới ngủ, mới chứng ho của người lớn; nên dùng thuốc CAO-HO QUẢNG-AN-TIÊN.
Tổng phát hành : Nhà thuốc QUẢNG AN HÒA
169 Lê văn Duyệt Saigon (Có đã bán ở các Đại lý Việt Hoa)
K.N. số : 570 ngày 8-11-62 và S. 198 ngày 31-7-62.

THUỐC BỔ THẬN
CƯỜNG THẬN TINH QUẢNG-AN-HÒA
TRỊ : đau thận, suy thận, đau lưng, đái đêm, ù tai mờ mắt bải hoải mỏi mệt, di mộng hoạt tinh, suy yếu nơi thận, ăn ngủ thất thường.
Tổng phát hành : LÝ TRÁC nhà thuốc QUẢNG AN HÒA
169 Lê văn Duyệt Saigon (Có bán ở các đại lý Việt Hoa)
K.N. số : 196 ngày 31-7-62.

MỸ-DUNG-LỘ HỒNG-NGUYÊN
Đêm đêm ngồi ngẩn lẫn lơ
Mỹ-Dung đã có ngày mơ hồng nhung
Bởi bao giờ mới hết vương
Mỹ-Dung tô điểm mà phương nhung nhung
Bởi thêm thơm ngát hương hồng
Gái thơ mà vẫn nhớ vòng quốc-gia
Thơm nồng nồng nồng thơm
Đa tiền chẳng nhớ vì mình nồng nhiều
Đồng vai lo cả bao nhiêu
Không hề chuyện nhiều những chiều nhung nhung
Hồng hạnh
CÁC TIỆM Thuốc Bắc BÁN CÓ BÁN
NHÀ THUỐC HỒNG-NGUYÊN

THUỐC BỔ THẬN, các chứng suy thận, đau lưng, đái đêm, di mộng tinh, ù tai mờ mắt, bải hoải bất lực. Tìm đọng :
THẬN-TRUNG-BỬU La-vạn-Linh
(có bán khắp nơi) La-Chánh 532 Đông Khánh Cholon K.N.S.47 N.17-7-62

ĐAU TIM, YẾU TIM dùng thuốc bổ tim :
TÂM-CHI-BỬU La-vạn-Linh
Trị Tim hồi hộp, giựt mình, mất ngủ, yếu xẩm chóng mặt, chiêm bao nhiều, thân kinh suy kém. Dùng Tâm-Chi-Bửu đã an thần, dưỡng tim ngủ yên, bổ máu. Tổng phát hành : La-Chánh 532 Đông Khánh Cholon (có đã bán ở các đại lý Việt Hoa) K.N.S. 218 N. 31-7-62.

THUỐC MỚI TRỊ BỊNH ĐAU GAN
THUỐC EUCHOL
BỊNH ĐAU GAN
YẾU GAN _ TÁO BÓN
NỔI MỀ ĐAY
MỤN NGỨA Ở MẶT
THẬN - BỌNG BỐNG
ĐẶC QUYỀN BẢO CHẾ CỦA
LABORATOIRES SANSON _ PARIS
BÁN TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Tự Do

Số 1.765— CHỦ NHẬT 3-2-63 TRANG 4

Đàn ngang cung

(Tiếp theo trang 2)

Công khai

Xuân đến người khai tớ cùng khai,
Kẻ thì khai bút kẻ khai... chai.
Văn chương xe lợ người khai rảo,
Thơ thần thì ra cũng hết thôi.

Không nhớ Xuân về chẳng vịnh chơi,
Tiếng ráng « Thi sĩ » cũng như ai.
Mừng Xuân mọn phép khai... cân cước,
Kẻo nữa làng « Ngang » lợ hoắc người.

Tuổi tác vang ương, khoảng ngũ tuần,
Chẳng già thì cũng đỏ đang xuân.
Văn chương thì cử và bằng cấp,
Thật nghiệp ra buồn đề sống lân.

Tập tành thơ văn cũng học đòi,
Năm vần cố định đặt chưa xuôi.
Đã toan gánh chữ đem ra bán,
Khách mộ thơ toàn... Chệt bán chai.

Buồn bán xoay quanh vốn chẳng thừa,
Thơ đem bán cập, các người mua.
Văn chương « ba dọi » đòi chế « nôm »,
Tính đẹp mang về bán... kí-lô.

Giã kiếp văn thơ bạc bẽo đời,
Quay về thương nghiệp sống yên vui.
Tân lự ngày thăng cùng nhân thế,
Hứng bút thơ đề mây vận chơi.

Ch. SỐ ZÁCH

Thủ tục

— Làm sao sinh sống ở Saigon ?
Khi có bên mình một « lô » con !
Chị muốn lâm-ăn, xin mở quán
Cô-phê, hủ-tiếu... phải vác đơn.

☆

— Đơn chị gởi rồi mấy tháng nay
Xin xám, xám tốt, chỉ coi ngày
« Vái trời ! tôi sống nghề lương-thiện
Có lẽ công quyền cũng giúp tay !

☆

— Chờ hơn một tháng, chị... rung-rinh !
Chợt có điều-tra sở Vệ-Sinh.
Có cuộc xét xem, Tỷ Kỹ-thuật
(Có nhiên có... Cảnh-sát đồ-thành).

☆

Chị lo « mình sợ họ quên mình ! »
Mới tám tuần hơn, đã hoằng kinh !
Chuẩn-bị khai-trương vào trước Tết
Tương-lai chưng có vẻ... xinh xinh !

— ☆ —

Ô hay ! chị ấy bằng... không cười !
Lụi-dụi mà qua khỏi tháng Mười !
Gỡ lịch tháng sau : Mười-Một đến...,
Mới chớ... năm tháng rưỡi, mà thôi !

☆

Chị ấy tim tôi, khóc bể bàng
Tôi bèn an-ủi : — Chị đừng than,
Lần sau, chị muốn làm mau chóng !
Thì đống « ba tăng » ...mỏ tiệm vàng (1)

TÊ-NHỊ

(1) Tiệm vàng lớn ở Kim Thành !

Hôn nhân lịch sử

Xuân về, hoa cỏ vui tươi !
Nhà Thơ chẳng có một lời nên thơ !
Buồn lòng ngồi nghĩ vẩn vơ
Muốn làm Bà Nguyệt Ông Tơ một thời !
Nọ duyên lẻ chuyện Đất Trời,
Mạ hồ, đo ảnh là đời thị nhân !
Thương người nam nữ độc thân,
Xuân về cười hỏi mệt lần cho xong !
Đem Bà mà gả cho Ông,
Keo son gắn bó, ta hồng xe sân !

☆

Trước là : chú rể Ông-Văn,
Bà Hom sửa túi nâng khăn, theo hầu.
Ông Cộ giao cho Bà Bầu,
Tóc ta rắng nối nhịp cầu cho leo !
Ông Yện thì có Bà Bẻo,
Lào lang bàng lắm, bà nghèo xác xơ !
Bà Quẹo sầu tình ngẩn ngơ,
Vẽ theo ông Tố mà nhờ tăm thân !
Ông Thìn đào đạt lông Xuân,
Bà cùng Bà Đẩn bao lần nước mây !
Bà Hợt từ bấy nhăng nay,
Đợi tin Ông Tự định ngày rước dâu ?
Đêm quanh... còn có ai đâu ?
Chỉ còn Ông lảnh vuốt râu chờ thời !
Gặp Bà Ria cùng duyên trôi,
Kèm thêm Bà Chiều, một đôi thong dong !
Rộn ràng, Bà cập tay ông.
Ngỏ Bà Chủ là sang sống Thị Nghề !
Nhà Thơ đứng khóc bên hề !
Nhìn quanh... chả biết « ăn chè » với ai !

TÊ NHỊ

Van bài quyết liệt trong 1963

(Tiếp theo trang 3)

« Ta có thể làm gì để tiến từ tình trạng tạm ngưng hiện thời đến tình trạng hòa bình lâu dài. Một lần nữa, tôi lại yêu cầu phải thận trọng. Thì tiên đoán không có sự thay đổi gì đáng kể từ phương phápđến mục tiêu của cộng sản.

Song nếu những tiến triển và chiều hướng hiện thời có thể thuyết phục được Nga và theo con đường hòa bình thì ta nên cho họ biết là tất cả các quốc gia tự do sẽ theo họ. Nhưng từ nay cho tới lúc họ quyết định lựa chọn con đường đó, từ nay cho tới lúc thế giới có thể phát triển được một hệ thống an ninh quốc tế khả dĩ tin cậy được, các dân tộc tự do không có cách nào khác là giữ vững thế bình minh.

Bởi thế, quốc gia này tiếp tục bởi hết *một lực lượng phòng thủ hữu hiệu nhất thế giới — một lực lượng phòng thủ thích hợp cho những năm từ 1960 đến 1970.* Thật không may vì việc đó bước chân ra phía sau tăng ngân sách quốc phòng, chứ không cần cách gì khác, và cũng chẳng có đường lối «mặc cả» nào nếu muốn đạt được lực lượng ấy. Nói tóm lại, để xây dựng một lực lượng phòng thủ như thế đó, *năm nay 1963 chúng ta phải tung ra một ngân khoản hơn 15 tỉ Mỹ kim dùng làm kinh phí cho riêng đặt hai cơ sở nguyên tử ; và đây là một số tiền gần bằng toàn bộ ngân sách phòng thủ hồn hợp của khối Đồng Minh Âu châu chúng ta.*

Lực lượng này còn đòi hỏi tăng cường hệ thống chiến lược không quân và hỏa tiễn, cải thiện cơ cấu phòng thủ dân sự, cũng có khả năng chống cự kích.

Lực lượng phi nguyên tử

Và phần quan trọng hơn hết là thành lập những lực lượng phi nguyên tử hùng hậu có thể đáp ứng với tất cả mọi biến chuyển của tình hình quân sự. Những mối đe-dọa của một cuộc tấn công trà đồn đại qua mũ có thể không truy diệt được những cuộc xâm lăng lẻ lẻ. Bởi đó, một hải đội khu trục hạm sử dụng trong một cuộc phong tỏa hải phận, hoặc một sư đoàn chiến đấu và trang bị đủ dùng để đối phó với những biến cố thế hữu ích đối với sự bảo vệ nền an toàn thực tiễn của chúng ta hơn là số số những loại khí giới mà chúng ta xét thấy chưa cần dùng tới.

Đề cho đối phương quyết định

« Tuy nhiên chiến lược bảo vệ an toàn quốc gia của chúng ta không có tánh cách một sự bành trướng cố cầu quân sự và hàn định. Chúng ta không xem vấn đề tài binh chỉ là một giấc mộng hờ vô ích, vì rằng đến cuối cùng, tài binh chính là đường lối duy nhất giúp bảo đảm an toàn của tất cả mọi quốc gia đến tộc mà không phương hại đến quyền lợi của bất cứ một ai. Chúng ta cũng không nhầm lẫn về đường lối thương thuyết hòa hoãn. Chúng ta không bao giờ mất niềm trong nỗ lực tranh thủ tự do, cũng chẳng hủy bỏ cũng cuộc theo đuổi hòa bình.

Nhưng tóm lại, hãy cứ để đối phương của chúng ta quyết định con đường phải đi. Nếu họ quyết định chọn lựa con đường thì đưa hòa bình, chắc chắn họ sẽ được mãn nguyện. Nếu họ nhận biết rằng những thơm ngọn của họ không thể thành công, rằng những cuộc chiến tranh giải phóng và phá hoại sẽ tan vỡ ở hầu cuối cùng. Rằng đường lối chấp nhận hệ thống thanh sắt sẽ đem lại an toàn hơn là xúi giục những tân quốc gia thì bành những thủ đoạn bí mật về việc xây dựng những lực lượng nguyên tử, và nếu họ, cũng như chúng ta, sẵn sàng lập trung mọi năng lực vào việc hoàn thành những sự mạng trong đại cộn đang dự đối với dân tộc của mình, thì, trong tất cả những trường hợp đó, nhân dân nhiều đại hai tháng hiệp sẽ được rộng mở sự cảm thông và vẫn để Ba Lunh, ổn định tình hình. Đồng Nam Á, chấm dứt thí nghiệm nguyên tử mở những cuộc đàm phán mới mẻ nhằm ngăn cản một cuộc tàn công bất ngờ, và sau hết là tiến tới giải đoàn tổng tài bình toàn diện.

Lòng thành thật

Chúng ta không tìm kiếm một sự đắc thắng toàn cầu cho một quốc gia hoặc chế độ, mà chính là một sự chiến thắng đại qui mô của con người. Qua Đại cầu thời nay quả nhỏ bé, nằng lực tân hại của vô khí lại vô biên, con người sinh sản với tốc độ kinh khủng và tình trạng bần loạn mỗi ngày một lan rộng hơn với đám loang; tài cả những sự kiện ấy không thể gục chúng ta tìm một sự chiến thắng nào khác hơn là sự chiến thắng của con người.

Lòng tin tưởng

Để đạt mục phiêu ấy, Hoa kỳ sẽ tiếp tục, hơn bất cứ một gia nào thuộc Khối Thế Giới Tự Do tung ra một số lượng kinh phí lớn lao để chính hàng lực sản xuất quốc gia đã thu. Trong vòng 15năm, không một quốc gia tự do nào khác đã đầu hồi ở chính mình một số lượng kinh phí vĩ đại như thế.

Tuy nhiên những ngày khó khăn không nhất thiết phải là những ngày đen tối ảm đạm. Tôi nghĩ rằng đây là những ngày đáng ghi nhớ vì hành diện trong giai đoạn đầu tranh cho chính nghĩa hòa bình và tự do. Chúng ta hành diện trước tấm gương hi sinh anh dũng của Cố Thiếu tá Rudolf Anderson bỏ mình trên không phận Cuba.

Chúng ta nghiêng mình cung kính tưởng niệm cố chuyên viên James Allen Johnson đã vì chính nghĩa mà sớm vĩnh biệt cõi đời trên vùng biên cương Triều tiên xa xôi. Chúng ta cũng không quên cái chết cao đẹp của Trung sĩ Gerald Pendell tại VN. Họ thuộc thành phần những chiến sĩ, trong thế kỷ này, đã sống xa quê hương và đã bỏ mình vì chính nghĩa của sự sống chúng ta. Bởi thế, nhiệm vụ gợi đây của chúng ta, nó thể nhằm đảm bảo hòa bình sống làm sao chứ xứng đáng với sự hi sinh cao cả của họ.

Các bạn thân mến,

Tôi xin kết thúc bài tuyên ngôn với đôi lời hi vọng. Chúng ta không bị mê hoặc vì tình trạng tạm ngưng giữa thái đưa đương hoặc vì bầu trời trên cao có phần nào trong sáng hơn. Chúng ta biết rằng cuộc bà vân còn nằm trong lũy biên cả, và giông tố bão bùng đang núp sau chân trời 1963. Tuy nhiên trong thế giới cộng sản cũng như của chúng ta, những ngọn gió biến thiên hiện đang thổi mạnh hơn bao giờ hết.

Trên qua 175 năm chúng ta đã vượt trùng dương nhờ sức đẩy của những ngọn gió thay đổi ấy thổi lên từ dãng sau, và nhờ những trào lưu sinh hoạt tôn trọng tự do con người lúc nào cũng nâng đỡ chúng ta. Chúng ta lèo lái con thuyền quốc gia lướt đi trong hi vọng tiến tới, như Cố Tổng Thống Thomas Jefferson đã tuyên bố : « Hãy nêm sự tính hoàng ta đăng sau ».

Ngày nay chúng ta vẫn nghênh đón những ngọn gió thay đổi — và chúng ta có đủ mọi lý do để tin tưởng rằng trào lưu sinh hoạt của chúng ta đang chấy mạnh.

Sắp có viện phát triển kinh tế A CHÂU

(Tiếp theo trang 3)

các dân tộc có đủ khả năng để sử dụng tài nguyên vật chất của xứ họ một cách hữu hiệu. Ông quản đốc Quỹ đặc biệt của L.H.Q cho biết rằng có 8.500 người đã ghi tên vào các cơ quan huấn luyện thành lập.

Ông Hoffman thảo luận sơ qua những dự án đã được Hội đồng quản trị của quỹ chấp thuận hơn 16 tháng 1. Hội đồng đã chuẩn y 42 dự án nơi và đã nói liệu ngân khoản bỏ tức để tài trợ các dự án.

Hiện ở Viện Đông nghiên đang mong cho việc thành lập một viện phát triển kinh tế ở á châu vừa được chuẩn y. Một công trình tương tự đã được thực hiện ở Nam Mỹ. Viện nói trên đều được trù hoạ mở cửa đầu năm tới đây ở Vọng cảc, với mục đích hàn luyện và rèn vấn các quốc gia Á châu để giúp họ thực hiện và hoạch định mương chương trình phát triển.

Theo ông Hoffman dự án này có điểm đặc biệt là rất nhiều quốc gia tham gia. Miến điện, Tích lan, Trung hoa dân quốc, Ma lai, Ấn độ, Indonesia, Nhật bản, Đài loan, Pakistan, Triều lan, Việt Nam Cộng hòa và Anh quốc — thay mặt cho Hồng kông, Sarawak và Tân gia ba — đều yêu cầu Quỹ giúp đỡ thành lập Viện nói trên.

MỘT CHUYẾN ĐI

(Tiếp theo trang 3)

Quyên cầu vào vai anh :

— Gan tức là có can đảm không ?

— À... can đảm lắm.

— Vậy, Quyên thử « trắc nghiệm tâm lý » anh một chút nhé !

— Vâng ạ !

— Anh có bao giờ dẫ cho con muối nó đắn độ 1 phút không ?

— Không.

Quyên ngừng ngay :

— Thế thì thôi, không nói chuyện nữa ?

— Sao vậy ?

— Vì anh không có gan.

Sơn chống chế :

— Một phút thì không, nhưng 30, 40 giây thì có.

— Vậy, cũng được. Anh chớ cho con muối đậu vào chân anh đợi nó cắm cái vòi vào. Phải chịu khó một tí nghe ! Khi nào anh thấy nó cong hai chân sau lên, lúc đó nó khoái nhất đấy, thì anh sẽ sẽ dùng mấy ngón tay cứng chỗ thịt mà nó đương đốt. Chú ấy bị thịt rồi sẽ vùi mác cứng lại thà hồ anh muốn làm gì «chú ấy» cũng phải chịu. Sơn lắc đầu vì những lối nghịch ngợm của Quyên. Kỳ nghỉ buổi mới, anh không bao giờ quên. Cho đến lúc nhập ngũ, anh lại càng thấy yêu Quyên hơn. Anh cón nhớ, ngày anh lên đường đi đơn vị, Quyên đã nói nhiều với anh. Nàng vui tươi nhỉ anhhình không có một cái gì tô ra buồn nản khiến anh cứng cảm thấy vui nhiều trong bữa tiệc tiễn hành và quên lãng đi, trong ngày mai, mình đã phải xa nàng.

Sau vận chiến thắng giữ nhà, Sơn ngồi đây. Niềm hân hoan xen lẫn nỗi bồng khuâng. Anh mân mê khẩu carbine mềng xăng đang đầy khóc. Mùi thuốc súng thoảng vị khét lẹt. Anh mím cười nhớ đến phút hay nhất, sau niềng lựu đạn thay hòa đàu tiên của anh, Từng Ly binh sĩ theo thủ tiếu ấn đinh, đã nhất trí xông lên bắt địch. Những tiếng hô «Sát ! Sát ! » anh cả một góc trời. Không người nào chụt thối lui trước lằn đạn « F.M. Bar » của địch anh cản đồng đến mức nước mắt. Mỗi lần gặp thương vỡ bờ bên trên ngập lòng anh Anh cũng lo theo...

Trận chiến trở lại bình thường với những tiếng cười nói trong đơn vị. Anh bắt tay từng người một, xem xét các vết thương và ủy lạo. Anh nhớ mãi câu nói của một binh nhì :

— Thiếu úy « một cây » thôi !

Anh theo mắt đưa yếm, hỏi lại :

— Thế nào là « cây » hở Bắt ?

Bắt cười :

— Em cứ trường Thiếu úy mới ra trường thì còn...

Sơn vui vẻ đỡ lời :

— Thì còn nhất lâm phòng?

— Vâng, chưng bây giờ... bây giờ thì một « cây » lâm rồi !

Cả bọn cùng cười theo.

Sơn nói to :

— Đêm nay, ta đóng quân. Nhưng sáng mai về, anh em được nghỉ tự do.

— Hoan hô Thiếu Úy

— Thiếu Úy «chịu chơi» quá đi !

— Thiếu Úy có « mảo » chưa ?

— Mảo của Thiếu Úy chắc em nhạn lắm !

Tràng pháo tay nổi lên. Họ nhảy múa, reo hò. Sơn cũng vui lây, cái vui của họ. Bắc không thể «huyền đề cho binh quân đàm thăm bơn lúc nào.

Sơn chống thấy mấn binh sĩ bao nhiêu, thì anh lại càng đặt trách nhiệm nặng cho mình bấy nhiêu. Có nhiều đêm, anh không đàm ngủ trọn giấc. Vì anh biết rằng ban ngày binh sĩ rất mệt. Sợ họ canh gác xơ xoái chăng ? Trời về đêm lạ sinh hơn, anh chợt nhớ ra điều muốn làm anh đứng dậy, lấy giấy bút, bì hoáy viết.

☆

KBC 4... ngày tháng giêng năm 1963

Quyên mến,

Anh đi, tình đến nay, cũng đã được nửa tháng rồi !

15 ngày xa Đà lịnh xa Quyên là 15 «thế kỷ» đối đau. Anh cón nhớ, buổi tiệc Tiễn binh bữa ấy, Quyên đã nói nhiều với anh, nhưc anh và nhiều nhỉ anh.

Đêm nay, anh ngồi viết thư trong mái lều của Bộ chỉ huy Đại đội. Anh phải kẻ giấy lên mà sắt, và tì ngay vào bàng súng. Anh nhớ Quyên nhiều, như chưa bao giờ nhớ thế !

Bên cạnh anh, mấy người binh ngũ say nhừ vùi. Chiếc áo «treillis» bẩt sắt lấy ngực, hơ thở phập phồng. Trông thật là vô tư.

Gió thổi lá cỏn vàn điều. Anh biết là Quyên ghét anh hút thuốc lắm. Nhưng Quyên ơ, ngoài trời lạnh quá đi. Hai chiếc «Pa-schos» làm anh đỡ giá lạnh như bằng. Gần Tết rồi, còn gì nữa !

Quyên mến,

Chiều nay, đại đội anh lại

(Xem tiếp trang 5)

ĐẠI HOÀ CA

(Tiếp theo trang 3)

phổ thông hóa ấy, trong Nouveau Dictionnaire Japonais Français của nhà Hakushui Sha — (Bạch Thủy Xã) — mới giải thích vắn tắt là :

« — Haikai : *poésie de 17 syllabes— (ho cú 17 âm —* » và rồi đến cả chữ *«Haiku»* là *«Bài Cú»* mà cũng giải nghĩa là *«Haikai»* nốt.

Cách giải nghĩa có vẻ như ôm đồm ấy, chẳng ta cũng thể tình cho nhà Bạch Thủy Xã, chắc họ nghĩ rằng, đối với người nhân tạo Âu châu thời vẫn tắt sao cho dễ và chống hiểu sơ sơ theo nghĩa thông thường là được. Nhưng theo giới vân học giải thích đến nguyên cản và thực nghĩa của *Bài Hài* thì :

« — HAIKAI : *Omoshiroi mono shi ni shite tsukuta waka no « titai : Bài Hài, một thể của Hòa Ca chú ở phong vị hài hước* » hay là :

« — *HAIKAI : Genzai, okashii kyugen no kokoro to kaisare.*

« — *(Kok nshu Haikai Kaishi) — Kono kerikō wa, Edo ki no Danrin Haikai (2) ni mo ogonde iru : Bài Hài, nguyên lai từ cuống ngôn hài hước tân giải rộng ra trong nhiều phạm vi cảm xúc.*

« — *nhưng trong bộ Cổ kim Tập Bài Hài Ca Đề (g). — Khuynh hướng BaiHai cuống ngôn nầy cũng là sở trường của Phái Danrin Lâm Bài Hài (2) dưới Thời Giang Hộ(3).*

Như vậy, nguyên lai của Bài Hài là một thể thơ ca trào mỉa của đầu năm tri đẩy ở Vọng cảc, với mục đích hàn luyện và rèn vấn các quốc gia Á châu để giúp họ thực hiện và hoạch định mương chương trình phát triển.

Theo ông Hoffman dự án nầy có điểm đặc biệt là rất nhiều quốc gia tham gia. Miến điện, Tích lan, Trung hoa dân quốc, Ma lai, Ấn độ, Indonesia, Nhật bản, Đài loan, Pakistan, Triều lan, Việt Nam Cộng hòa và Anh quốc — thay mặt cho Hồng kông, Sarawak và Tân gia ba — đều yêu cầu Quỹ giúp đỡ thành lập Viện nói trên.

(Cuống ngôn) để giải trí. Cuống ngôn là những bài vắn suôi đặt vần trong các vở tuồng hay đó tài cương của tay kép riêng, chuyên về ngỡ ngỡ, vui vui, chêm điểm để chọc cười thiên hạ. Trong khi cần khẩu thinh điển cuống ngôn thì thể thơ ca đoản ca 5 câu, 31 âm cũng tách riêng thêm một ngành chuyên về trào phúng để ngỡ đọc lâm nhằm mà mình cười với mình hay dám ba người cùng tán thường mà cùng cười thâu canh. Thể đoản ca trào phúng ấy, gọi là Haikai (Bài Hài).

Do đó, chân dung vânguyên lai của Bài mới là *từ cuống ngôn hài hước tân giải rộng ra trong nhiều phạm vi cảm xúc* ». Và lại, từ danh từ đã biểu lộ tính chất trào phúng rồi vì « bài » là chế bài, mà «hài» là nếu cười. Và ta thấy cùng nhận rằng, chữ thơ bài hài là giữ bình dân Nhật Bản ưa thích nhất, cũng như bình dân Việt Nam thích thơ Xuân Hương, hễ nghe thấy trong xóm mạc có bài bài-hài mới là xám lại xem kỳ được.

Nay chúng ta cùng xét xem thơ trào phúng bài hài gốc nguyên thủ 5 câu, 31 âm đến bao nhiêu ? Theo sử liệu thời đến sớ kỷ Giang Hộ Mạc Phủ, thì gia trào phúng là Tùng Linh Tuyh Đực —(Matsunaga Teitoku, 1571-1653)— thời chính lý bài hài thành quy luật chặt cẻ và rất gọn lại hơn nữa, chỉ lấy phần thượng cú 3 câu, 17 âm của đoản ca thành một bài bài hài với dây đủ ý nghĩa để đóm chấm bơm vẽ mặt sự việc. Bởi vậy, mà 3 câu ngắn ngủi ấy đau viết liền lạ lùng nhưng phải từ thành 3 phần, *phá, thực, kết.* Tuổi là cái tài tình về thơ, về đời, về ý của bài hài nầy ra đây, ngay đến là ngắn, buồn cười được là buồn cười, và đến quy luật thời không ai vượt ra khỏi 3 phần ấy mà thành thơ được. Nói đơn cử một vài tiêu dụ, chẳng :

« Chiyo-ni-iwan, (4)
Nazuete Sumu-tsuru-
Sa-tsuu ya wodei.
Xin tạm dịch :
Đi chơi hề, thành thị
Ngỡ gì, hề, ở ngoài Vu Sỹ.
Thế đó, hề, tên ta »

và :

« Ka ta me te wa,
Ni ya ju wo ha se gu.
O O Mi so ka »

Xin tạm dịch :

« Chủ nợ chẳng tân công.
Thôi đây, mạn ngày ra phản công
Tạo lánh... Đêm Gao Thừa ».

Vậy thời cái tài tình của bài hài là ngắn thế nhưng chẳng điểm phải nhộ nhằng mà thêm thủy, lại còn phản ánh cả mầu sắc thời đại lẫn thái nhân tính. Hai bài trên đây là đầu nhân vào gửi tăng vũ sỹ đời Giang Hộ Mạc Phủ mà viếu cợt cho hắ nói lòng: Nguyên do từ thời Tướng quân Nguyên Lại Triều trở lại, tuy gọi vũ sỹ sống với nông dân, tự canh tác phần ăn điền lấy ăn nhưng có đặc quyền gồm ghế đến cả Kimiste Go Men (thiết xã ngự miễn), nghĩa là dân đen nào mà làm phật ý các ông là tức kiếm chém phăng,bỏ xác nằm đấy mà thân nhiên quay đi, thân quyền ngan nhân chỉ cón cách đem nhau đi chôn chứ không được khiếu nại kiện thưa đâu hết. Nói như vậy để chứng tỏ, ai mà làm phiền đến tăng vũ sỹ, đâu cũ thì thơ khơ bằng lời nói. Sang đến Giang Hộ Mạc Phủ, dòng Đức Xuyên nắng vũ sỹ leo thêm một tầng nữa, đưa hết từ thôn dã ra tập trung ở các thị trấn, ly khai nông nghiệp, thân; nghề nhân nhà, chỉ chuyên đi đốc thúc nông dân lấy ăn. Gưỡi nông dân bị bao nhiêu thứ thuế đề lên đầu, nộp hết thóc cũng không đủ nên chết đói liên miên năm này qua năm khác, kéo luôn cả giai tầng vũ sỹ vào cảnh nghèo túng thậm tệ, trước cón đi vay, sau cầm bán tài sản, đi chỉ cả thanh kiếm danh dự gia truyền của con nhà võ cũng khái thế lắt, và rồi bế chệ đến độ chối kệ cả danh dự, cả nghiệp nhà mà kéo nhau đi ăn nhờ làm mướn cho nhà giàu. Do, thay ngồi hai thế kỷ, từ trung sang hạ bàn thời của dòng Đức Xuyên, gởi vũ sỹ từ quyền tự cao độ bị sở xuống làm lũ bần hàn, đói rằng cả người, rách hơn tổ dia, mà là đều đề cho muốn vân bài bài hài sầu sắc.

Hai bài trích dẫy, bài trên riêu tăng, ngỡ được từ thôn quê ra tỉnh ở thì ghê gớm lắm hóa ra từ lúc bắt đầu đến cuối cám đỡ, nhà cho vay lãi)—cầm cố lên ta. Đến bài dưới thời nợ nhiều quá, đem ba mươi Tết, chủ nợ lũ lượt đến đòi công sẽ ngỡ nên ông vũ sỹ mới lánh mặt, đầy vợ ra đối phó, thời thì khất khéo, vay xin cũng đi thế cái nhau trở cho qua cảnh nào nữ.

Giờ chúng ta trở lại chính đề, thấy rằng, từ sơ kỷ Giang Hộ Mạc Phủ, thơ bài hài chuyển từ 5 câu 31 âm sang 3 câu 17 âm cho đến bây giờ nhưng vẫn giữ nguyên cốt trào phúng tên gọi không đổi. Khi thì gia trào phúng Tùng Vinh Tinh Đực lại về vân niên thời đại thi hào Ba Tiêu (Basho) thừa quy luật *phá, thực, kết* vẫn hạn có 17 âm của thể bài hài mà chuyển nội dung từ trào phúng sao ly tao cảm linh, êm đẹp và trang nhã. Ba Tiêu là tự hiệu của thi bá Tùng - Vỹ Tông - Phòng (Matsu Ô Tsunefusa, 1644-1694), được quốc dân thượng tôn là thi thánh vô niên của đất nước, thì ngang Lý Bạch. Thơ của ông, tuy gò bó trong quy luật chặt chẽ thường ý thơ phong phú lắm, mỗi một bài ngắn ngủi là mỗi cảm xúc gói ghém trong lời lẽ tân hoa với những cảnh sắc thiên nhiên đều là tân kỳ, hàm chứa cả thanh cao tiên vị riêng của một linh vực gọi là Shofutai (Tiêu Phong Thái) mà trong 300 năm nay chưa ai leo lên nổi được. Bởi hàm dưỡng cái Tiêu phong tiên thi ấy nên đầu cũng viết chỉ một giọng, cũng phản 3 câu 17 âm, nhưng đề phù biệt với tục thi bài hài, giới vân học mới gọi riêng thể *«Tiêu Phong»* ấy là Haiku (Bai Cú) Xin nghe giải thích (HAIKU : *Renga, Haikai no dai ichi ku «de aru haiku no dokuritsu shita mono de, Ga, Shiraku, Go no son ku In Shichi un kara naru mijikai kerishiki no shi.* « Bài Cú : *do tư phát cú với đầy đủ ý nghĩa phân mỏ đầu của thơ Liên Ca hay Bài Hài, gồm 3 câu 5, 7, 5 cộng 17 âm thành một thể loại thơ ngắn*», hay là :

— « *Haiku to tu mono wa, wazuka ju shichi monji no kotoba no naka ni, tro iro na ajiwai kometa, seikai de mo mezurashii bungaku na no desu* », *có nghĩa « Thơ Bài Cú đến gọi với nội dung có 17 âm mà chứa đựng bao nhiêu thi ý, xét cũng là một lạ trong văn học Việt Nam* ».

Như thế, ta thấy rằng, nếu tam cú thập thất âm mà bài hước chẩm điểm thì là Bài Hài, còn ly tao trang nhã thời là Bai Cú. Dưới đây, có thể chúng tôi bôi nhọ thiên tài cổ nhân nhưng cũng cứ lạm bút giới thiệu một vài khúc Tiêu phong bài cú của thi bá Ba Tiêu. Và xin giới thiệu thêm, Bài Hài và Bài Cú không có đầu đề là cốt để người đọc có nhiều cảm tưởng đột ngột khi thông qua mấy giòng ngắn ngủi.

— «*Ha ru mo ya*
Ken shi ki to to no u
Tsu ki to o me»

nghĩa đen từng chữ, là :

«Xuân. Sương mờ.
Xếp đặt cảnh sắc lần lần
Bởi trăng và hoa mơ»

mà chúng tôi xin tạm dịch theo sự lẽ bắt :

— «Trăng. Sương. Mờ phả hoa mơ
Lơ thơ buông cảnh, lững lờ chờ Xuân».

và :

— «A-ra u-mi ya,
Sa Do ni yo-ko-ta-u
A-Ma No Ga-Wa »

mà chúng tôi xin tạm dịch theo

(Xem tiếp trang 2)

(4) Đáp những tác giả Ích cho đủ số đơn theo quốc đơn Nhật, không sẽ đọc là « Chô nin si, nazte sumuru. ichiru ya wo de».

BẠT CẦN CHO NHỰA
BAI THÁN
CƠ THỂ SUY NHƯỢC
THIẾU HỒNG HẢI
DIỆN THỌ TO
ÔNG-TIÊN
Thuốc bổ thận, bổ dương, trăng tinh, an thần, điều hòa khí huyết
LÊN TUỔI hay ĐẦU MỘI MỎI MẮT SỤC DÂY VỀ TÂM KHÔNG
Thêm thuốc ÔNG-TIÊN

Tự Do
Số 1.765 — CHỦ NHẬT 3-2-63 TRANG 3

THƠ VÀ THI NHÂN

Xuân trong đáy chén

Thôi ấy thự sinh một sáng ngời,
Chỉ như mây sớm cuộn ngoài khơi.
Tóc bồng theo gió, mênh mông gió,
Cười vỡ *kinh thành, đi, hát* vui...

Mang mộng tung hoành xa thềm đích
Tưởng cầm vô trụ bẻ trong tay:
Tưởng mình vượt cả muôn trùng sóng,
Trăm vạn gian lao vẫn gót giầy.

Như chim bỡ ngỡ mới bay chuyền
Giống tố tơi bời đã nổi lên !
Bát ngát trời xa đôi cánh yêu
Hát ngao thường nhịp vút sơn xuyên

Áo mộng thăng năm đầy cát bụi,
Gió mưa đổi rét ý không sờn,
Nhọc nhằn thất bại liên miên, vẫn :
— Ô có làm chi chuyện cần con !

Mười mấy thu qua mộng đẹp nguyên
Sống Xuân, lòng chợt ngã nghiêng thuyền.
Giai nhân quyến rũ — cười, quay gót —
Chờ buổi thành danh sẽ tính duyên.

Đời mài lang thang mỏi nỗi trôi
Bao nhiêu là bến, rạt cùng nơi !
Mông theo gió núi, sầu lên ải
Tay nắm tay không, lạnh bốn trời.

Hôm nay *tra* lại mái nhà tranh,
Còn chí, còn thân, còn cả tình
Chỉ dấu chưa còn, thân lâm bệnh,
Tình... ? Ôi ! Đã chết thủa còn xanh !

Thấy Xuân đẹp quá về qua cửa
Nồng ấm tô vàng buổi sớm mai,
Lộc vội đâm chồi, hoa vội nở,
Trời xanh khoác áo mới xanh tươi.

Đứng lặng hiên nghèo tiếc ngẩn ngơ
Tuổi hai mươi... chốc đến bây giờ !
Xuân xưa sao thế, giờ, sao thế ?
Vì biết đời không phối giấc mơ ?!

Thời gian tàn ác lạnh lùng trôi,
Thân chừa ra chi ! Luống tuổi rồi !
Rực rỡ thêm hoa nhà trước cửa
Mai vàng trêu bướm... bướm trêu mai... !

Đặng cay sống dậy trong cay đắng,
Điền dại vì be rượu... rốt nhanh,
Một hớp thật to, cười ngất ngưởng,
(Xuân trong đáy chén vỡ tan tành !!!)

DOANH-ĐĂNG

LỜI BÀN CỦA V.H.C.

11 đoạn thơ thất ngôn của bạn DOANH ĐĂNG, vẫn điệu chính'ử', cách diễn đạt mực thước để kiến những sự quá tuổi xuân đời thêm ngậm ngùi khi hiền hiện mùa xuân vũ trụ. Giọng thơ không tân kỳ nhưng hồn thơ mạc mác qua từng đoạn từng câu.

MÓN QUÀ ĐẦU NĂM CỦA MAO TR. ĐÔNG

tặng nhân dân Việt Nam Cộng Hoà :

Bắc Kinh ấn hành cuốn sách đòi lại đất quận huyện ANNAM

✱ Đặc biệt nhất : cuốn sách đầu năm của chánh quyền Bắc Kinh đòi nhiều đất ở Turkestan và Đông Tây Bá Lợi Á hiện ở trong lãnh thổ Nga.— Đòi luôn cả quân cảng Hải Xâm Uy và đất Sakhaline.

Miền Điện, Lào, Cam Bốt, Thái Lan, đất Assam của Ấn đều bị coi là quận huyện cũ của Trung Hoa.

Nếu kể là đầu năm có một món quà đặc biệt thì cuốn sách mà Trung Cộng vừa ấn hành vào dịp Tết quả là một món quà đặc biệt, không những cho toàn dân Việt Nam ái quốc, mà luôn cả cho biết bao nhiêu dân tộc khác ở Á Châu luôn cả cho Nga Sô nữa.

Đây, món quà...

Món quà đó là cuốn sách cũ của đảng Cộng Sản Trung Hoa, nhưng nay được ấn hành chính thức ở Bắc Kinh.

Nó mang tên « Lịch sử cận đại Trung Hoa ».

Kèm theo sách, có một bản đồ mà chúng tôi in trong số này. Cuốn sử cho hay rằng nước Trung Hoa rất rộng, nhưng nhiều phần đất đã bị bọn đế quốc dành cắp hay cướp mất.

Và nay thì, theo sách sử đó, Trung Hoa phải đòi lại những đất ấy, để những đất ấy phải trở thành quận huyện của Trung Hoa.

Bắc Kinh tỉnh bày rằng những đất ấy không phải của thời vua chúa xưa, mà vẫn có trong thời cách mạng dân chủ Tân Dật Tiên.

Việt Nam bị đòi...

Bản đồ ấy ghi rõ hai tiếng «An Nam» và có ghi là : « đất của Trung Hoa, bị Pháp ăn cắp vào năm 1885».

Theo bản đồ, thì An Nam gồm lãnh thổ Việt Nam, Cam Bốt và Ai lao hiện nay.

Các đất bị đòi

Theo sách đó, các đất đai sau đây là quận huyện của Trung Hoa và phải bị đòi lại (xin các bạn chiếu theo bản đồ, có đánh số theo thứ tự, những con số là do chúng tôi thêm vào, còn các lời chú thích dưới đây là dịch các chữ nhỏ trong ấn bản của Trung cộng).

Số 1.— Miền «Đại Tây Bắc» của Trung hoa đã bị Nga chiếm sau hiệp ước Chuguchak năm 1864. Trung cộng đòi Nga trả lại phần lớn các tiểu bang Sô viết Kazakhstan và Kirghizistan miền Turkestan.

Số 2.— Cao nguyên Pamir bị Anh và Nga bì mất phần chia năm 1896, Trung cộng đòi lại miền đó, gồm phần lớn đất Tadjikistan của Nga.

Số 3.— Đất Népal của Trung cộng bị Anh đô hộ năm 1898.

Số 4.— Đất Sikkim (Che Mong Sung) bị Anh chiếm năm 1898.

Số 5.— Đất Bhoutan (Pontan) bị Anh đô hộ năm 1865

Số 6.— Miền Assam (Ahsam) bị Anh đoạt của Miến năm 1826 (hiện là đất của An).

số 7.— Năm 1886, Miến Điện bị Anh đô hộ.

số 8 — Quần đảo Andaman bị Anh chiếm.

số 9 — Năm 1895, Mã Lai (Ma la chia) bị Anh chiếm.

số 10 — Năm 1904 Thái lan (Xiêm La) do sự bức bách của Anh và Pháp bị lấy ra khỏi Trung hoa và được tuyên bố là độc lập «dưới quyền kiểm soát của Anh và Pháp.

số 11.— An Nam (V.N. Cam bốt Ai lao) bị Pháp đánh cắp của Trung hoa năm 1885

Số 12.— Đài Loan và Bành Hồ bị Nhật đô hộ sau hiệp ước Simonoseki 1895.

Số 13.— Quần đảo Soulon bị Anh chiếm.

Số 14.— Những miền mà Anh xâm lăng để mở rộng biên giới ở Miến Điện.

Số 15.— Quần đảo Ryu-Kyu và Lưu Cầu (Okinawa) bị Nhật chiếm 1910.

Số 16.— Cao Ly bị Nhật chiếm 1893 và sáp nhập 1910.

Số 17.— Miền « Đại Đông Bắc» gồm miền Khabarovsk.

Số 18.— Và miền bờ biển đông Tây Bá Lợi, bị Nga cướp đoạt của Trung cộng năm 1858 (hiệp ước) Aigoun và 1860 (hiệp ước Bắc Kinh).

Số 19 — Quần đảo Kounles và Sakhaline bị Nhật và Nga cướp của Trung Hoa và chia nhau — 1860.

Số 20 — Ngoại Mông (đất bảo hộ của Nga) thật ra là của Trung Hoa.

Số 21 — Miền Ladakh (của Ấn) thật ra của Trung Hoa.

Số 22.— Đất Tây Tạng

Số 23.— Miền biên giới Đông Bắc Ấn thật ra của Trung Hoa.

Đi tìm thực dân

Khôn phải đi tìm đâu xa, cuốn sách và những đồ hồi trên đã bộc lộ một sự nguy hiểm cho toàn cõi Á châu và những đòi hỏi của Trung cộng.

Chánh sách thực dân và chánh sách gây hấn của Bắc Kinh đã bộc lộ giữa thanh thiên bạch nhật, quất thẳng vào mặt Kút Xếp, Nê Ru, vv... và tất cả nhân dân ái quốc ở các nước mà Trung cộng đòi làm quận huyện.

Nhân dân miền Nam Việt Nam nay cố nhiên biết tự xử trước việc đó. Không ai tin rằng Trung cộng có thể thực hiện các đòi hỏi đó (chúng cố là họ đã phải thảo lui ở Ấnđộ trước sự uy hiếp của khối Tự Do).

Nhưng ta phải bồn chồn lo sợ cho nhân dân VN ở miền Bắc nếu tình hình này kéo dài và nếu thế giới Tự do không cương quyết bước sang thế công.

Bản đồ này in ở Bắc Kinh của được phát hành dịp Tết, và do cơ sở thông tin HEINRICH BAR ở Bá Linh loan báo cho thế giới biết — Trong bản đồ đó, AN-NAM bị coi là quận huyện của Trung Hoa và Trung Cộng hẳn sẽ lấy lại AN-NAM trở về quận huyện cũ. Nga Sô cũng bị đòi đất.

Số 6.— Miền Assam (Ahsam) bị Anh đoạt của Miến năm 1826 (hiện là đất của An).

số 7.— Năm 1886, Miến Điện bị Anh đô hộ.

số 8 — Quần đảo Andaman bị Anh chiếm.

số 9 — Năm 1895, Mã Lai (Ma la chia) bị Anh chiếm.

số 10 — Năm 1904 Thái lan (Xiêm La) do sự bức bách của Anh và Pháp bị lấy ra khỏi Trung hoa và được tuyên bố là độc lập «dưới quyền kiểm soát của Anh và Pháp.

số 11.— An Nam (V.N. Cam bốt Ai lao) bị Pháp đánh cắp của Trung hoa năm 1885

Số 12.— Đài Loan và Bành Hồ bị Nhật đô hộ sau hiệp ước Simonoseki 1895.

Số 13.— Quần đảo Soulon bị Anh chiếm.

Số 14.— Những miền mà Anh xâm lăng để mở rộng biên giới ở Miến Điện.

Số 15.— Quần đảo Ryu-Kyu và Lưu Cầu (Okinawa) bị Nhật chiếm 1910.

Số 16.— Cao Ly bị Nhật chiếm 1893 và sáp nhập 1910.

Số 17.— Miền « Đại Đông Bắc» gồm miền Khabarovsk.

Số 18.— Và miền bờ biển đông Tây Bá Lợi, bị Nga cướp đoạt của Trung cộng năm 1858 (hiệp ước) Aigoun và 1860 (hiệp ước Bắc Kinh).

Số 19 — Quần đảo Kounles và Sakhaline bị Nhật và Nga

Số 20 — Ngoại Mông (đất bảo hộ của Nga) thật ra là của Trung Hoa.

Số 21 — Miền Ladakh (của Ấn) thật ra của Trung Hoa.

Số 22.— Đất Tây Tạng

Số 23.— Miền biên giới Đông Bắc Ấn thật ra của Trung Hoa.

Đi tìm thực dân

Khôn phải đi tìm đâu xa, cuốn sách và những đồ hồi trên đã bộc lộ một sự nguy hiểm cho toàn cõi Á châu và những đòi hỏi của Trung cộng.

Chánh sách thực dân và chánh sách gây hấn của Bắc Kinh đã bộc lộ giữa thanh thiên bạch nhật, quất thẳng vào mặt Kút Xếp, Nê Ru, vv... và tất cả nhân dân ái quốc ở các nước

Nhân dân miền Nam Việt Nam nay cố nhiên biết tự xử trước việc đó. Không ai tin rằng Trung cộng có thể thực hiện các đòi hỏi đó (chúng cố là họ đã phải thảo lui ở Ấnđộ trước sự uy hiếp của khối Tự Do).

Nhưng ta phải bồn chồn lo sợ cho nhân dân VN ở miền Bắc nếu tình hình này kéo dài và nếu thế giới Tự do không cương quyết bước sang thế công.

ĐẠI HOÀ CA

Bài của CHÂM VŨ NGUYỄN VĂN TÂN

大 異 考
和 歌

LỜI NGƯỜI THUẬT : Tự lượng sức mình, dưới đây, chúng tôi không thể bình, chỉ lược khảo sơ lược lai của nội dung và thể thơ mới lạ lạ lẫn phát hiện trong số liệu hay gặp nhất tôi mới trong [illegible] Nhật hiện nay.

Thi, Ca Nhật Bản cũng như Thi, Ca Việt Nam, có loại thuần túy dân tộc, có loại theo Hán, Đường phong, và gần đây lại thêm thể mới chịu ảnh hưởng âm điệu Âu, Mỹ ? Tuy nhiên, trước kia cũng như bây giờ, loại thơ ca ghê thông tử bách tính, nông thôn đến cần lao vẫn trí thức thành thị, vẫn là các thể thơ ca của dân tộc, gọi chung là Yamato Uta — (Đại Hòa Ca) —. Danh từ «Yamato Uta» là quốc âm (1) từ cổ đại, khi nước Nhật mới phát tích, cho gọi là Yamato No Kuni — (Đại Hòa Quốc) —, vị trí mới thu gọn trong vài Huyện tại phía Nam Kinh Đô bây giờ, nhưng danh từ ấy rồi theo thời gian mà mấy độ bị biến thiên cả về âm lẫn nghĩa. Chúng tôi sẽ trình bày lần lần những biến thiên ấy ở những giòng dưới.

Nói về thơ ca Nhật Bản ở Việt Nam, từ khoảng ba chục năm trở lại, có một thể thường nghe thấy tên nhưng lạc nghĩa ấy là thể Haiku (Bài Hài) Vậy chúng tôi cũng tử danh từ đã quen tai mà truy nguyên để rồi từ thể Bài Hài mà bắt rạng sang các thể khác.

Đến bấy giờ, nhờ chiếm ưu vị tiền vân đàn và danh tử đã phô thông hóa nên gọi «*Bài Hài*» để chỉ thể thơ ngắn nhất viết thẳng tuột một giòng rồi người đọc tự chia lấy thành 3 đoạn hay 2 câu, gồm 5,7,5, công 17 âm mà ngâm ngạo tán thưởng. Bởi thế theo nghĩa đã

(Xem tiếp trang 4)

(1) Quốc âm, là tiếng Hán âm trong văn Nhật. Hán âm, cũng là tiếng Nhật, nhưng đọc âm của Hán văn.

SẮP CÓ

Viện Phát Triển

Kinh tế Á Châu

(giống như ở Nam Mỹ)

LIÊN HIỆP QUỐC. Theo lời tiên đoán của ông Paul G. Hoffman, Quản đốc Quỹ đặc biệt của LHQ thì trong 5năm tới đây số tiền xuất ra hàng năm để xử dụng vào các hoạt động đầu tư tiền khởi sẽ lên tới 1.000 triệu Mỹ kim.

Theo ông Hoffman, « công tác quan trọng» là làm sao cho

(Xem tiếp trang 4)

Y HỌC VÀ ĐỜI SỐNG

CHUỐI NHO, SỨC KHOẺ VÀ TÌNH YÊU

Bài của Bác sĩ HOÀNG XUÂN THẢO

Tôi phải thú thực ngay rằng tôi rất ưa thích các mối cây. Lý do thứ nhất, hẳn các bạn cùng đồng ý với tôi, là trái cây thường rất ngon, mỗi loại trái có một vị riêng biệt khác nhau.

Lý do thứ hai (có lẽ do sự mâu mê nghề nghiệp chăng ?) là trái cây phần nhiều đều rất bổ ích cho sức khoẻ và chứa đựng nhiều vị thuốc hiệu nghiệm có thể giúp cơ thể chống đối với nhiều tật bệnh.

Thật ra, đây không phải là một khám phá mới lạ. Tổ tiên chúng ta từ thời cổ xưa đã chẳng tận dụng cái kho tàng thiên nhiên vô hạn là hoa, lá, rau, cỏ, trái cây để duy trì và truyền tiếp sự sống mãnh liệt cho tới thế hệ chúng ta ngày nay sao ?

Nếp suy tư của con người hiện nay đang bị chi phối rất nhiều bởi khoa học và lý thuật tới mức mà cả rất nhiều người đinh ninh rằng muốn giữ gìn sức khỏe, muốn ngăn ngừa hay chống đối lại với các chứng bệnh đã nặng hay nhẹ, người ta chỉ có thể trông cậy vào các viên thuốc, các ống thuốc, các hộp thuốc đặc chế dù loại mà quên hẳn rằng phòng bào chế đủ của bất cứ được sĩ nào hay hãng dược phẩm nào cũng không thể nào bằng được với thiên nhiên, không thể nghiệm vô cùng tinh vi đã cung cấp cho con người một nguồn thực phẩm và tận vựa ngon lành, vừa bổ dưỡng vừa giúp con người bảo vệ được sức khỏe.

✱

Mỗi lần có dịp tặng người bạn gái nào một món quà trái cây tôi thường hay mua một chùm nho vì những lý do sau đây :

Thứ nhất, Nho ăn rất ngon

— *Ngon mắt* : da nho mịn màng, màu sắc rất quyến rũ, màu xanh thì mơn mởn, màu đỏ thì đậm đà, cứ nhìn chùm nho chín mọng, tự nhiên khêu tới mấy cũng hết ngay rồi.

— *Ngon tay* : Cầm một chùm nho, người bạn gái của tôi sẽ thấy vui tay và cứ muốn ngắt hoài, nhiều khi ăn tới no rồi mà còn vui tay ngắt mãi.

— *Ngon miệng*: nước nho ngọt dịu, thơm nhẹ. Các nhà văn thường vì tiết nho như một tinh uế tưởng cũng không có gì là quá đáng cả.

Thứ hai, nho rất bổ

Thân thể nho chứa đựng cả một kho tàng các chất bổ dưỡng sẵn sàng dâng hiến cho những người biết tới giá trị của nho. Mỗi lần ăn hết một trăm nho (100gr) là các bạn đã hấp thụ vào cơ thể:

— Chất đường (12gr) thuộc các loại glucose, lévulose, mannite, dulcite.

— chất đạm (1,7gr) nhiều nhất là chất pectine.

— các muối khoáng như sắt, vôi, hơn huỳnh, iode, kalium.

— các sinh tố nhất là B và G.

về năng lượng, một trăm nho cung cấp cho cơ thể từ 80 tới 90 calo.

Với các chất bổ dưỡng và số nhiệt lượng kể trên, chúng ta không lấy làm lạ thấy rằng có người chỉ ăn đặt nho thôi mà vẫn khỏe mạnh như thường.

Thứ ba, nho có rất nhiều công dụng y học

— Đối với những người yếu thận, nho có tác dụng tăng cường sự bài thải các chất cặn bã, điều giảm độ máu.

— Đối với những người yếu tim, nho có tác dụng trợ tim và điều giảm huyết áp.

— Đối với những người yếu gan, nho kích thích sự tiêu hóa, làm ăn thấy ngon làm mất các chứng mất ngủ.

— Đối với những người lao lực, thiếu máu, mới ốm dậy, nhờ có hiệu quả bổ sinh, tăng cường sức lực rất mau chóng bởi vậy về phương diện y học, người ta mệnh danh nước nho là « sữa thực vật ».

Muốn có những tác dụng y học trên, thỉnh thoảng mỗi tuần lễ các bạn có thể ăn nho một ngày thay cho các thực phẩm khác hoặc dùng nho để ăn điểm tâm mỗi sáng. Điều nên chú ý là khi ăn nho, các bạn phải « nhai » thật kỹ vì vỏ nho mới chứa rất nhiều sinh tố C và các muối khoáng.

Cả bạn của tôi hẳn sẽ không hài lòng nếu biết tôi thường tặng nho cho người đẹp vì những lý do có tính cách thuần túy nghệ nghiệp kể trên.

Nhưng, đây là lý do cuối cùng và mạnh mẽ nhất, tặng một chùm nho theo quan niệm tây phương còn có ý nghĩa là biểu lộ những nỗi niềm cam mến sâu xa.

Hơn nữa, được ngồi đối diện với người đẹp, ngậm ngùi ngắt từng trái nho đưa lên miệng sinh xẩu để nhai, tôi tưởng ít có gì thú vị cho bằng.

HOÀNG XUÂN THẢO

Vấn bài quyết-liệt trong 1963

Tận lực chuẩn bị chiến tranh để buộc Nga Sô phải chấp nhận Hoà bình

☆ Với một số kinh phí khổng lồ về quân sự, và hàng triệu người Mỹ tung ra hải ngoại, ô. Kennedy hy vọng buộc CỘNG SẢN PHẢI NHẬN TÀI BINH VÀ SỰ ỔN ĐỊNH Ở Đ.N.Á.

Trong năm, chúng tôi cố phân tách về kế hoạch mới của Mỹ và khối Tự do để bước vào năm mới với tất cả sự cương quyết cuối cùng, trong một năm quyết liệt nhất, nguy hiểm nhất, có có thể gây đại chiến, nhưng mang lại nhiều hi vọng nhất, ở cả thế giới hòa bình. Trong bài này, chúng tôi trình bày các tài liệu chính thức để nhấn mạnh về các điểm trên, và cũng để thêm một tài liệu có tin tức mới chưa được đăng.

Việc viện trợ : phương diện mới

Tuyên ngôn của ông Kennedy trước Quốc hội Mỹ cho biết sẽ dành một vốn bài quyết liệt trong năm mới. Ông nêu cao mối hi vọng, nhưng cho biết :

«Sự phát triển của thế giới tự do sẽ còn ở giai đoạn gay go. Viện trợ của chính phủ chỉ bổ túc phần nào vai trò đầu tư của tư nhân, sự khuếch trương mậu dịch, sự ổn định giá hàng, và trên hết sự cải thiện tử bản trong Sự thịnh vượng phát triển lần lần, một ngày chưa thể thấy kết quả mà phải chờ hàng chục năm. Các thắng lợi của ta sẽ không mau lẹ hoặc đỡ sộ. Nhưng nếu bỗng dưng chấm dứt các chương trình đó thì tức khắc ta năm chắc thất bại ở bơn chục quốc gia.

Sự kiện đó cũng giống như ở Phi Châu, Trung Đông, Á Châu. Bất cứ ở đâu các quốc gia tỏ ra hăng hái tự cứu giúp lấy họ, chúng ta sẽ sẵn sàng giúp đỡ họ xây dựng những thành lũy mới của tự do.

Chúng ta không mua chuộc các nước vì cuộc chiến tranh lạnh, chúng ta chỉ giúp đỡ những quốc gia trong cơn nguy biến, cũng như những quốc gia trung lập và các nước đồng minh. Điều chúng tôi đòi hỏi và chỉ đòi hỏi là công cuộc giúp đỡ của chúng ta phải được sử dụng đúng mức, và những cố gắng nâng của họ không bằng phí vì những mối bất hòa không cần thiết với những quốc gia độc lập khác.

Mặc dầu những thực hiện đã đạt được trong quá khứ, sự tiến triển liên tục của chương trình hỗ trợng khiến người ta luôn luôn bất mãn với những tiến bộ hiện thời. Chúng ta đã cải tổ lại chương trình để đã biến nó thành một lợi khí thiết thực và hữu hiệu hơn, nên quá trình đó sẽ tiếp diễn trong năm nay.

Một triệu người Mỹ ở hải ngoại

Tuy nhiên, không phải tiến bạc, và cũng không phải viện trợ kỹ thuật là lợi khí duy nhất của chúng ta để diệt trừ nạn nghèo đói. Xét tới cùng, nó lực chủ yếu nhằm đạt tới mục đích, đòi hỏi không những phải giàu tài chánh mà phải có lý tưởng soi sáng. Và không gì rõ rắc lý tưởng Hoa Kỳ đi khắp bốn phương trời hữu hiệu bằng Đoàn Hòa Bình.

Cách đây một năm, không đầy 900 chỉ nguyện viên của Đoàn Hòa Bình đã lên đường phục vụ. Trong một năm nữa, số đó sẽ tăng tới hơn 9.000, gồm đủ nam nữ từ 18 đến 79 tuổi, tính nguyện bổ hai năm ta giúp đỡ các dân tộc ở những mảnh đất khác.

Thực ra đã có gần một triệu người Mỹ phụng sự xứ sở hy và tranh đấu cho tự do ở các tiền đồn hải ngoại, một kỳ lực.

Quyết liệt để tạo hòa bình

Ông Kennedy phân tách như sau về vấn bài quyết liệt :

(Xem tiếp trang 4)

TRUYỆN NGẮN

MỘT CHUYẾN ĐI

của NGUYỄN HOÀN

SƠN đứng dạy, sốc lại khẩu «Colt 45», kéo cò bằm dưa một viên lên nòng, cẩn thận khóa an toàn, rồi bước ra ngoài.

Bàn trời đen như mực, lấp lánh mấy ánh sao. Gió lạnh vù vù thổi. Xa xa thấp thoáng mấy ánh đèn tỉnh lỵ.

Sơn len lỏi qua những lùm cây, kiểm soát trong phạm vi phòng thủ đại đội. Anh đến từng hố cá nhân. Dặn dò từng người lính gác giặc và xem xét cách bố phòng của những binh sĩ liên hệ.

Đại đội của anh đóng quân theo hình tam giác với ba trung đội phòng thủ chiến đấu và một trung đội trừ bị. Những mái lều tạm thời làm bằng 2 chiếc «ponchos» chập lại nằm như bát úp. Anh đã xét từng lều một, ngăn ngừa những tiếng xì xào của các binh lính. Những mẩu chuyện của họ, đại để giống nhau, đề tài không vượt khỏi ước đoán của chàng. Sơn mỉm cười, lòng cũng hân hoan không kém. Anh đi hết một vòng quanh trại, thấy không có gì khả nghi, bèn quay về Bộ Chỉ huy, vén lều bước vào.

— Thiếu úy !

—Thượng sĩ chưa đi ngủ ư?

— Dạ, em còn xét nốt mấy cái đơn.

Sơn nhanh miệng hỏi :

— Đơn gì thế Thượng sĩ ?

— Dạ, đơn xin lấy vợ.

Sơn bật cười :

— Các cậu ấy cũng lắm chuyện thật.

Ông Thượng sĩ Đại Đội cũng cười theo :

Thiếu úy thông cảm cho anh em.

Sơn cãi :

— Ở kia ! tôi có «phủ nhận» gì đâu. Trái lại còn hoan hô mạnh lắm. Thái thượng sĩ đi ngủ đi. Để đó cho tôi. Dưới ánh đèn «pin» mờ mờ, nét mặt ông Thượng sĩ hơi nhăn lại :

— Thiếu úy cần ngủ hơn. Vì cả ngày rạo đã mệt quá rồi!

Sơn không bằng lòng :

— Tôi có tí việc, cần phải thức khuya một chút. Thượng sĩ giả chỗ tôi đi. Sáng ngày mai gọi tôi lúc 4 giờ nhé 5 giờ cho kên thức, 5g30 ăn sáng, 9 giờ khởi hành. Thượng sĩ nhớ chưa ?

— Dạ nhớ ạ.

— Tốt lắm.

Sơn lục trong túi vải, lấy ra một gói thuốc. Đánh diêm, châm một điếu. Ánh lửa bực lên. Anh thấy ấm lại. Khói thuốc chơn vơn trước mặt, từng vòng từng vòng rồi chui tọt ra ngoài. Đồng hồ chỉ 1 giờ. Tất cả hoàn toàn im lặng. Vòng vòng tiếng côn trùng rên rỉ và tiếng gió hoo hút thổi. Lá cây xào xạc như tiếng sóng biển dồ vào bờ. Sơn thấy trống trải lạ. Nhớ nhớ một cái gì... Thiếu một cái gì. Mấy con muỗi rừng vo ve bay trước mặt, nhào qua ánh pin mờ mờ, rồi chui vào tai anh. Sơn xoè tay, đập mạnh một cái, móc ra một cái xác gẫy đôi và nát nhầu. Sơn bỏ lên chóm mũ sắt, thành một vết nước khá đẫn... khô dần cho đến khi chỉ còn trơ lại đốt cánh mỏng, nhỏ tí ông kính. Cứ chỉ đó, khiến anh nhớ tới người yêu — Quyên luôn luôn nghịch như thế. Nàng bảo anh:

— Anh Sơn ơi ! Anh có thích tiêu muỗi không ?

Sơn lạ lùng hỏi :

— Tiêu muỗi là thế nào ?

Quyên cười to :

— Tiêu muỗi tức là «tiêu muỗi chứ còn thế nào nữa !

Sơn cũng bật cười :

— Ách chịu

— Thế thì anh còn «khờ» lắm. Phải để Quyên «chỉ huy Anh» mới được.

— Thì lốc nào mà Quyên không «chỉ huy anh ?»

— Anh Sơn này, anh có gan không ?

— Sơn đm ở, đáp :

— Người ta không có «gan» thì sống sao được ?

(Xem tiếp trang 4)

NÓI HAY ĐỪNG

Ô. MỸ TÍN VẪN GIỮ NGUYÊN QUAN ĐIỂM

(III)

Tôi xin nói rõ thêm hầu ông Hiếu Chân đã nhận định, Vũ khắc Khoan xuy-tôn Nietzsche qua nhân vật Thành Cát Tư Hãn, xuy tôn Sartre qua nhân vật Son Ca. Vũ khắc Khoan cốn tỏ ra thật thà, tỏ ra chân phương nên nếu tư tưởng chủ quan của ông theo đúng dòng hiện sinh khôi đi từ Kierkegaard — (chấp nhận hiện-sinh, thiếu mặc tạo hóa chứ không chối bỏ nó cũng không tin thờ. Xin ông Hiếu Chân lưu ý đến những lời tối thoại của Dương Bân và tạo hóa, và quằng và sự chết ở trang 137, 172, 173). qua Nietzsche — (Thượng Đế đã chết, cho nên Thành Cát Tư Hãn một có dịp tự xưu là Trời, là Thượng Đế). — rồi bỉ quo-sang Sartre, do đó mới có cái tâm trạng chán chường của nhân vật Son Ca: chán mứa tất cả, hoài nghi tất cả, đã phá tất cả, kể luôn cả « ánh sáng » ngoại giới trở đến lòng mình tâm(... je vis de ma propre lumière, j absorbe en moi-même les flammes qui jaillissent... Lên đường. Mặt trời số mọc 1)

9) Ông Hiếu Chân mãng tôi : « Cái kiểu bới lông tìm vết đã lôi kéo mọi vẫn đề văn chương nghệ thuật về hiện tình chính trị ngày nay như thế, nào có khác gì thái độ đa hạ của người thế nào số nhân kỳ sẽ xử sự mang lịch sử của anh em hiện nay. Trong kịch, Son Ca có nói : « Hỡi sinh... mới đáng danh từ quan trọng, lịch sử cũng là anh đã danh từ quan trọng... Lịch sử, vật sở hữu của những người già. Cha kẻ hậu sinh này, tuổi chưa chóm hai mươi đã làm gì có quá khứ, mà dám lạm bàn đến chuyện lịch sử... Anh hùng dân tộc, anh hùng lịch sử... chỉ là những kẻ chủ mưu chiếm đoạt một chỗ ngồi thoải mái trong lịch sử... những thứ tượng đài đức khoan !

Đây là một điểm duy nhất tôi xin ông Hiếu Chân cho tôi miễn trả lời vì nó nằm trong phạm vi một vấn đề quan trọng : Sân khấu có còn là phản ánh của cuộc đời, có còn là một khoảng thời gian và không gian thâu hẹp trong ấy đựng có những mâu thuẫn, những sân đề cần phải giải quyết sao cho có lợi cho hiện tình văn hóa, kinh tế, chính trị, quân sự địa phương nữa thôi ? Vấn đề này tôi sẽ đặt ra với kịch tác gia Vũ khắc Khoan trong một số Văn Đàn tới. Tôi hy vọng sẽ được ông Hiếu Chân theo rõi và góp ý kiến cho vấn đề ấy thêm sáng tỏ.

10) Ông Hiếu Chân khuyên tôi không nên ngạc nhiên thấy Son Ca, thầy Thành Cát Tư Hãn ở thế kỷ thứ 13 mà biết nói lên những tư tưởng ấy rồi. Tôi xin được phép nghĩ rằng Sartre hoặc Camus có thể đã đọc kinh sách Phật giáo, nhưng Vũ khắc Khoan không phải là Sartre, không phải là Nietzsche và cũng không phải là Phật Thích Ca. nếu ông Vũ khắc Khoan muốn cho những nhân vật kịch bản của ông nói lên những tư tưởng hiện sinh có thần của Sartre, của Nietzsche đã đã phá vỡ lý một số giá trị tinh thần cổ hữu, tưởng ông Hiếu Chân cũng không nên hẹp hòi đến nói những phản ứng của những kẻ xưa nay vốn tôn thờ những giá trị lỗ mới phải.

11) Ông Hiếu Chân cũng không quên nhắc cho tôi biết rằng ông Vũ khắc Khoan là một giáo sư có năn nghiệp bảo đảm, có lập trường rõ rệt. điều này tôi rất cảm ơn ông Hiếu Chân, và tôi xin nói thêm. lập trường đích thật của ông Vũ khắc Khoan trong kịch Thành Cát Tư Hãn còn rõ rệt, còn sáng tỏ hơn bao giờ hết, chỉ có những kẻ đui điếc mới không nhận ra được lập trường đích thật của ông ấy mà thôi.

12) Với câu chuyện ngụ ngôn Ấn Độ « con lừa và hai ông chủ » ông kết luận : đây đại khái cái việc phê bình văn học và nhà (khó khăn rắc rối) là như thế...!

Tôi xin phép được trả lời trái lại : Không ! Đây không phải là phê bình văn học, đây chỉ là sự khen chê có trách nhiệm của kẻ qua đường. Nhà phê bình văn học trước trường hợp hai ông chủ người cưỡi lừa ngồ, nếu phải làm nhiệm vụ phê bình thì ông ta phải tìm hiểu, phải mạnh dạn nói thẳng, trường hợp này thì ai phải nhường lừa cho ai, lúc nào thì người ông cũng cưỡi, lúc nào thì đứa cháu cưỡi, lúc nào thì cả hai ông cháu nên đi bộ chẳng cho lừa ngơi nghỉ... chứ ai lại đi « khen chê ba phải » để đến nỗi ông cháu nhào nọ phải ngửa mặt lên trời mà than rằng : « Đến nước này thì cả lũ cả hai ông cháu mình chỉ còn có cách oác lừa mà chạy ! »

13) Ông Hiếu Chân chấm dứt loạt bài của ông bằng một lời kêu gọi the thiết : «... những phê bình gia loại Mỹ Tín chỉ là những quý mị hiện hình trên văn đàn không hơn không kém. Nếu các nhà văn học các nhà sáng tác không, mau mau tìm cách lôi nó ra ánh sáng công luận thì e rằng khuynh hướng đó có ngày sẽ bóp chết mọi phong trào sáng tác tiến triển đầu Việt Nam tự do mà thôi ».

(Xem tiếp trang 2)

Một chuyến đi

(Tiếp theo trang 4)

vũ dụng đó với địch. Chúng chỉ là tên du kích quân, chuyên đánh trộm. Tôi mà anh cũng ba được 2 tên. Bắn anh hoàn toàn vô sự.

Trời vẫn đêm lạnh quá. Quyên ơ. Anh cần thận mặc thêm chiếc áo len của Quyên vậy anh mà vẫn chưa đủ ấm. Ở một nơi «bao hơi giới» như thế này. Anh chợp cảm thấy mình có một trách nhiệm lớn lao. Trách nhiệm về quân đội và cả về lịch sử nữa.

Các binh sĩ đưới quyền chỉ huy của anh, hầu hết tỏ ra có một chí dũng cảm phi thường. Họ thuộc đủ thành phần đủ lớp tuổi và ngàn tâm trạng.

Có những ông Trung sĩ 30, 40 tuổi, cần thận và kín đáo. Lại có những chú lính trẻ măng trạc tuổi anh. Bông bội bảo thẳng và quậy nhộn nữa.

Họ quậy quần sống hăng say trong tiếng súng ham mao hiểm và liều lĩnh đến điên cuồng. Cao vọng của họ là một ngày gần đây đất nước thanh b l n h s y - d o, và . . . ao lạc. Họ mến anh lắm. Ngày anh mới đến nhận chức, anh cảm thấy khó... thở vì những lời bàn ra, tán vào của họ :

— Sĩ quan gì mà nhỏ... con quá.

— Không biết ông ấy có cầm nổi khẩu « Garant M » không ?

— Hơi « bì » đấy anh em ạ.

Đại khái là như thế. Anh tuy nghe thấy, nhưng vẫn cứ lờ đi. Sau này, với kỷ luật của quân đội ; với những trận chạm trán với địch. Họ đã thấy anh, một cái gì... đáng chú ý hơn. Có những bữa ăn, những buổi tối, anh đã thân mật khuyên bảo, vỗ vẽ, sẵn sóc từng cá nhân, và cuối cùng anh đã nắm được cảm tình của đại đội. Quyên ơ! i có bao giờ em nghĩ rằng : « Giữa khi Đỗ Thành hăng say trong tiếng nhạc, em ấi dưới ánh đèn. Thì người trời xa kia, chín có bao nhiêu người đang nằm sương, gối đất hay không ? »

Đêm nay, anh ngồi viết thư cho em. Anh nhớ tới em bao nhiêu, thì anh lại càng cảm thông nỗi xa nhà của binh sĩ bấy nhiêu, nhất là trong dịp Xuân về này Anh hy vọng sẽ được về thăm gia đình, thăm lại bác. Anh bữa vào Quyên đăng, thế nào cũng có quà tặng Quyên đấy !

Cho anh ngừng bút nhé !

Khuya quá rồi Quyên a !

Yêu em nhiều

SƠN

Đồng hồ chỉ 2 giờ kém 10. Sơn thấy mệt mỏi. Anh kiếm một chỗ ngả lưng. Người kia vẫn lại có tiếng người hỏi mật khẩu và đổi phiên gác.

Qua tấm vải lều, gió đông phản phất thổi. Khí lạnh ở đất bốc lên... Sơn trở mình, kéo chăn đắp. Mí mắt anh nặng chĩu rồi dịu hẳn đi ...

Quí Mão 63 ngày 10.

NGUYỄN-HOÀN

UỐNG KHÔI CHÍCH
Kích ly — hũ — có đàn, mắc
VEREX
Người lớn — con nít
công hiệu nhanh chóng.
SĐ 23/BYT/QCDP 1-7-60

THẢO LUẬN VỀ « BẰNG CẤP VÀ CUỘC ĐỜI »

PHẢI SỬA ĐỔI LẠI QUAN NIỆM VỀ THI CỬ ?

✱ Cần phải có một đại cách mạng trong vấn đề giáo dục.

✱ Những kỳ thi, gọi là kỳ khảo sát đúng hơn, phải giúp ta biết những khả năng, thiên tư của thí sinh, rồi hướng dẫn họ tới một hoạt động, thích hợp, có lợi cho họ và cho xã hội, chứ không nên chỉ có mục đích là lọai bỏ những người dở văn hay dở toán ra ngoài.

✱ Cái học từ chương khoa cử khó đào tạo được nhân tài, và ngược lại, người có tài không chịu nổi nên giáo dục kiểu đó.

Bãi bỏ tiêu chuẩn cấp bằng trong việc tuyển chọn nhân tài là làm một cuộc cách mạng rất lớn. Việc làm này sẽ có thể năng phá đổ thành kiến về bằng cấp. Nó sẽ tạo được một bầu không khí mới cho lớp thanh niên tiến lên. Xã hội sẽ bớt những trường hướng chạy theo mảnh bằng. Một tài thanh niên không còn bị bận tâm bởi bằng cấp nữa, một thí bằng cấp không còn giúp họ tiến thân được nữa thì họ phải nghĩ gì ? họ phải nghĩ đến tài năng, đến đức hạnh, họ phải lo trau giồi thực tài, tu luyện tư cách. Họ phải theo đuổi sự nghiệp thay vì công danh hão.

Những kỳ thi và sự đậu bằng có lẽ bây giờ không mấy ai còn quan tâm lắm. Hiện tại, thanh niên chỉ thích giựt mảnh bằng mục đích là để được vào đạo học, để kiếm công ăn việc làm, để trung ra loè bà con xóm làng và các cô gái, các bà mẹ vợ. Nay, nếu trường đại học chỉ đòi hỏi khả năng thực tế bằng một cuộc khảo sát tâm thường, công tử chỉ cần tuyển những thanh niên có thực tài, có bằng tư tưởng, bằng hành động... Các cô gái chỉ nhìn vào sự nghiệp, vào tư cách của chàng thanh niên thôi thì các chàng trai nghĩ đến mảnh bằng để làm gì ? Mảnh bằng do đó sẽ không còn đủ sức quyến rũ đến nhỏ người ta phải rất và chạy theo. Những cuộc thi, nếu còn tổ chức thì có lẽ cũng chẳng còn ai thèm nhọc xác tham dự. Chính phủ sẽ thoát được gánh nặng tổ chức thi cử, để dành thì giờ và tài chánh mà lo việc văn hóa cũng những việc khác quan trọng hơn. Cuộc thi lúc bấy giờ có thể thay đổi hẳn tính chất theo đã nghị của ông Ng. biến Lê trong cuốn «Thế hệ Ngày mai» : «Những kỳ thi gọi nó là kỳ khảo sát đung hơn phải giúp ta biết những khả năng, thiên tư của thí sinh, rồi hướng dẫn họ tới một hoạt động thích hợp, có lợi cho họ và cho xã hội, chứ không nên chỉ có mục đích là loại những người dở văn hay dở toán ra ngoài.»

Trong tình thần đó, những kỳ thi liên miên cũng có thể giảm bớt hoặc bỏ hẳn : Như thi tiểu học, trung học, Tú tài I, Tú tài II, chứng chỉ 1, 2, 3... thi vào trường, thi ra trường..., 3 tháng thi, 6 tháng thi...

Lắm người có quan niệm sai lầm rằng phải cho thi nhiều học sinh mới chịu học, và phải tổ chức thi khó mới bảo đảm được giá trị mảnh bằng. Rồi họ lên tiếng ca tụng lối thi cử và mảnh bằng của Pháp và tố ý coi những mảnh bằng ở Mỹ, vì ở Mỹ thanh niên có những ngày học rất khoẻ khoắn và có những kỳ thi tương đối có thể vượt qua dễ dàng.

Phải giải thích như thế nào đây trước quan niệm này ? Có lẽ chẳng nên tốn nhiều lời, chỉ xin vắn tắt : vấn đề đáng thắc ý không phải là thi ít hay thi nhiều, thi dễ hay thi khó, mà vấn đề chính là ý chỗ nên giáo dục và cách thi cử (hay khảo sát) có đào tạo, có tuyển chọn được nhân nhân thì lấy ứng được nhu cầu của đất nước, của thời đại hay không, có đào tạo được những khối óc vĩ đại đã có thể thi đua đoạt những thành tích phi thường trên một lãnh vực đã phụng sự cho hạnh phúc con người hay không ? Vâng ! Chính đó mới là điều mà ta phải quan tâm.

Nếu nền giáo dục và những kỳ thi cử, khảo sát ở Mỹ không đoạ đầy tuổi trẻ, không hút hết nhựa sống của tuổi trẻ, không làm cho tuổi trẻ tiêu tụy héo mòn, đau thương, điều đáng như của ta hay của Pháp mà lại đào tạo được những nhân tài lỗi lạc, những óc vĩ đại, có khả năng làm đảo lộn thế giới như ngày nay ta thấy thì chúng ta ngu dại gì mà lại đi tìm cách hành hạ những mái đầu xanh của đất nước chúng ta bằng nền giáo dục từ chương khoa cử đã già nua, đã lỗi thời đáng lẽ phải liệng thật ngay từ lâu ? Nhưng tôi rất lấy làm ngạc nhiên không biết nhà hữu trách nghĩ thế cho mà đến giờ phút này giữa lúc cả thế giới đang bừng lên với những cái hoccđây sinh khí thì... ở đây, nền giáo dục từ chương khoa cử vẫn cứ được duy trì với tất cả những gì bi đát mà nó tạo ra.

Cái cần bản của nền giáo dục hiện tại dựa vào quan niệm sai lầm là : tương rằng cứ cho thuộc lòng những mẩu tư tưởng thiên kinh vạn quyển là mở mang trí tuệ. Nền giáo dục này đã gây cho bao nhiêu kẻ hấp thụ chán tròn kịch liệt đối với thân phận mình và thường nuôi ý nghĩ giải thoát. Và vì thoát ra khỏi nhà trường là bị lo hướng thụ. Hỏi ai làm gì hơn được? Kiệt sức rồi, đau thương quá rồi ! Có người gọi nhà trường ngày nay là địa ngục của tuổi trẻ là đúng lắm.

Ông bà chúng ta đã có lần kinh tởm cái học từ chương trích cú, cái học nô lệ, cái học mất nước « Không Tử viết », « Mạnh Tử viết », nhưng ngày nay người ta vẫn bắt học sinh theo tinh thần xưa đã ngụ những « tử thư, ngũ kinh » tần thôi. Thử hỏi đến nay đã cải tổ được những gì ? Chương trình học ? Chỉ thêm bớt đầu được vài điều. Chương trình vẫn còn nặng tính trích yếu những điều đáng lẽ nên bỏ hẳn ở cấp trung học như môn địa chất học chẳng hạn. Vẫn với giáo sư với tinh thần dạy cũ, vẫn với cái học dưa học sinh đi xa dần thực tế.

Cách thức thi cử có thay đổi chút ít. Nhưng vẫn còn phải thi, thi liên miên như xưa. Các kỳ thi nay lại có phần khó hơn, vì học sinh phải học nhiều hơn, phải nuốt cho kỳ hết chương-tính với một tinh thần học thông mới, mê gì.

Trước kia, với cách thức thi từ thì người ta cho hy vọng phát đi vài điều xem ra không có lợi cho đời sống lắm, nhưng ngày nay thì phải học tất, ngốn tất mới hy vọng chiếm được bằng vàng, dù rằng sau khi chiếm được bằng vàng rồi thì thấy các người chân trong cái nhà ở gần bờ Thiên Cung ấy.

Công giữ lấy giữ đi :

— Ở, ở nhớ rồi. Phải rồi. Nhưng cô Hoa lên đấy làm gì mới được chứ ?

Thơm ghé tai chồng nói rất nhỏ. Trên mặt người thợ bỗng biến vẻ sợ hãi. Thơm nhìn quanh quất như ngại có người nghe trộm. Rồi nàng nói tiếp :

— Đừng mai em sang bên ấy tìm cô ta.

Anh lo lắng nhìn vợ :

— Nghĩ kỹ đi, em ạ. Chốc nữa bàn với mẹ xem sao.

Tối hôm ấy sau khi nghe con rể và con gái thăm kể chuyện cô gái, bên Đại Tử là hai Hai chỉ nói một câu :

— Cậu Hào với nhà ta tuy không phải là họ hàng nhưng tình thân còn hơn ruột thịt. Nên hoàn chị ngờ rằng cô Hoa ở bên đó Đại Tử thì phải sang mà hỏi đó không thể bỏ qua được.

Nhưng ngày hôm sau, vân chưa ai lên đường. Bà Hai và Thơm cùng muốn dành lấy việc đi tìm em gái Hào. Bà Hai bảo:

— Tao già rồi, tao đi hỏi đó thì mới không sợ bị ai đã ý.

Thơm nói :

— Mẹ hỏi đó thì lại chẳng thêm lôi thôi ra. Con đi, con giả làm người buôn bán thì mới khỏi lộ.

Chưa thấy Công tề ý gì, hai mẹ con lại giục :

— Anh phải quyết định đi chứ. Không thể vô tình như thế được.

Thật ra Công cũng muốn gặp cô Hoa để biết tin tức gia đình bạn lắm lắm. Nhưng anh phải tìm cách nào để cho gia đình mình khỏi bị liên lụy. Ông Giáo đã bị giam từ trước ngày đảnh nhau, hiện chưa biết số phận ra sao. Cầm cái liên bạ ngày đã viết bản báo cáo và chuyển đi thăm thì vừa rồi, lúc đọc lại đã đem đi nộp Tỉnh ủy, anh mới lớn tiếng nói như thế :

— Ở hay ! Thế mà bây giờ mình mới nghĩ ra.

Từ gian bên, Thơm thò đầu sang nghiêng ngó rồi bước bẩn sang và hỏi :

— Anh nói chuyện với ai đấy ?

— Nói một mình

Nàng nguýt chồng :

— Lại ăn phải dứa anh Hào rồi đấy.

Rồi nàng quay đi. Công gọi giật :

— Này, anh vừa nghĩ ra cái này, thân tình lắm.

Nói chưa dứt lời, anh vội nhìn ra cửa vì thấy mình lớn tiếng quá. Ngoài sân chỉ có gió bắc tung lá khô sào sạc. Thơm hiểu ý, lại gần chồng và hỏi nhỏ :

— Gì đấy ?

— Mai anh lại sang Đại Tử.

Thấy vợ vẫn khó nhọc mày, anh nói liền một mạch :

— Anh có công tác. Chỉ sanh đi thì mới không bị ai để ý. Còn nếu mẹ đi hay em đi thì các anh ấy xuống chơi, các anh ấy hỏi mẹ đâu, anh đã biết nói làm sao ! Mà mẹ hay em sang bên ấy thì trợ ở đâu ! Có bao nhiêu người buôn bán đi lại chợ huyện thì lại là công an bắn ấy họ phải biết mặt biết tên hết. Bây giờ thêm mặt mới, họ để ý ngay.

(Mai tiếp)

ĐẠI HOÀ CA

(Tiếp theo trang 2)

Yatsu : Yaseba yoi no si, kinamono gai dekuriuu shita no ne mahirobiata.

Isuuu : Iisu made matte me imakaneba ; ode de. ou yori hoka wa nai.

Musu ! Mukashi omoba. Amerika gi dekuriuu shita no mo mahirobiata.

Nanatsu ! Nimbo omae ga ibatte mo, tanka wa tanka no tanka nari.

Yatsu : Yamato danji no hoanyô wo hakki suru no mo, konc toki zô.

Kokonotsu : Kokoro de, chi no ame furasaneba, Ji-Iu no thôda: wa katamaranu.

Thô : Tokorodoioro ni tsu'na wo hari, miuen mamoru ga Ji-IU Thô.

Xin tạm dịch :

Mọi là : Lẽ ở trong hoàn vũ, Người tiến người chẳng có bao giờ.

Lợi quyền cũng chẳng phân bớt, Trời sinh dòng loại là cho dòng quyền.

Hai là :

Bởi cũng cùng thân mệnh, Không kẻ nào định nổi cho ai. Tự Do là bẩm của đời, Dân thân tranh đấu, ta đài cho ta.

Ba là :

Kia, sáng lên thế giới, Buốc Dân Quyền vẫy vọi treo cao.

Ngũ si có những kẻ nào, Cố tình nhâm mắt cản trào Tự Do.

— Bốn là :

Chúng chơi trò đội lốt, Nào ta cùng đến lột chúng ra. Cho phơi mặt cáo gian tà, Đeo ngà con cọp huyền hoạnh quyền.

—Năm là :

Chúng gian ngoan chúng ấy.

Đừng thả lỏng [illegible]

Vẫn vậy, [illegible]

Phải giống mà lấy, không [illegible]

— Sáu là : Hãy [illegible]

Trước chúng [illegible]

Đã thì đến lúc [illegible]

Ngày nay ta [illegible]

— Bảy là : [illegible]

Dẫu các người ý thế [illegible] quyền ?

Rồi ra thiên hạ vẫn [illegible]

Là thiên hạ của phần thiên hạ [illegible]

— Tám là :

Hỡi!.. Nam nhi đất nước Đại Hòa ta, chẳng bước lên nào. Ra tay bảo lĩnh anh hào, Phải có tranh đấu là vào giữ [illegible]

— Chín là :

Máu chan đầy, đầy đầy, Là để cho thêm chắc cơ đã. Để cho vững nền Tự Do, Để muôn ngàn thủa lâu no giống nòi.

— Mười là :

Hãy dan tay khắp cõi, Cùng chúng tôi kết giải đồng tâm.

Dân quyền bảo vệ đến cùng. Là Tự Do Đàng xung phong dẫn đầu.

CẦN NHẠC HỌC VIÊN
Trường ANH-NGỮ
ZIÊN HỒNG
80/6-8 Bà Huyện Thanh Quan
Ngày tựu Trường
1-2-63
HÃY LIÊN LẠC NGAY VỚI VĂN PHÒNG TỪ NGÀY 29-1-63 ĐỂ TIÊN XẾP CHỖ. Ngoài các lớp cũ còn mở thêm :
— L'Anglais Vivant 6è, 5è.
— Direct Method Books 1, 2, 3, 4, 5
— Let's Learn English 1, 2.
— Practice Your English 1, 2.
— Luyện Thi THÌNCC (ôn vấn phạm thông quát và chuyên lâm bài khảo sát kỳ thi khóa 63. G.s. Lê Bá Kông phụ trách)
— Luyện Thi Tú Tài ABC - SN1 và SN2
— Văn phạm Anh Văn Tổng Quát
— Luyện bi Cam [illegible]

Antigrippine
VINCO
CÚM
CẢM SỐT NÓNG
K.N. 168 BYT/QCDP 21-8-62

ĐỂ TRỊ MỘT CÁCH MAU LẸ
những bịnh
• CÚM,
• NHỨC ĐẦU
• CẢM MẠO
• NÓNG LẠNH
luôn luôn nhớ dùng
Cortal
MAU LẸ • CÔNG HIỆU • CHẮC CHẮN
50/BYT/QPCD. — 1-7-60

(1) Xin xem lại các số Tự Do từ ngày 1-2-63.

ANH VĂN
G.s. Ng. Ngọc Linh
tại trường LÊ-QUÝ-ĐÔN
216 Phan-Đình-Phùng
Hôm Nay Mở:
Các lớp Đọc Direct Méthod Book I, II, III, IV
Thư viện mở cửa suốt ngày cho học viên của trường.
K.N. số 341 GP/TT/KD

SỐ 1.112

KHÓI SÓNG

Truyện dài của LÝ - THANG

Người thợ nghe nói, những muốn đi thăm thế ngay. Nhưng ngặt vì chuyện ấy anh đi đã sắn ngày chưa tại vẻ qua nhà, lại thêm có một việc mà anh thấy cần bàn ngay với vợ. Đó là chuyện một cô con gái. Cô gái ấy rất xinh, quần áo nửa tỉnh nửa quê và trạc tuổi cũng bằng Thơm hoặc kém một hai tuổi. Ngay buổi chiều đầu tiên dẫn phố huyện Đại Tử, cô gái ấy đã tử một hàng nước ở cuối chợ đen đã chạy ra chào anh. Nhưng anh cứ khác cái đầu chào lại và đạp xe đi thẳng. Rồi cả ngày hôm sau và hôm sau nữa, bốn năm lần cô gái ấy đón đường anh, nửa như muốn chào mà nửa như sợ hãi. Anh biết vậy nhưng anh vẫn nhìn thẳng và không lần nào anh dừng xe lại. Anh vốn tránh những việc gao thiệp với đàn bà con gái. Nhất là anh nhớ rằng đã có lần anh gặp cô gái kia nhưng không nhớ là ai và gặp ở đâu.

Suốt một ngày trên đường về, hình bóng cô gái cứ lởn vởn trong óc Công. Đã có lốc anh tưởng như anh gần nhớ ra được lai lịch cô gái. Nhưng chỉ một cái nay nhớ của bánh xe lăn qua một cái hố trên mặt đường, một con chó chạy ngang hay một tiếng ếi đâu đó, cũng đủ khiến anh quên hết những điều vừa mơ hồ gợi lại được. Về đến nhà anh kể ngay việc ấy với vợ. Thơm hỏi :

— Anh có chắc rằng cô ta chào anh và định hỏi chuyện anh không ?

— Chắc lắm chứ.

— Thế anh thử nhớ lại xem ở nhà in anh có người bạn nào có vợ hay có em gái giống giống cô ta không ?

Điều đó người thợ đã nghĩ đến. Anh trả lời ngay :

— Chẳng có ai cả. Cô này trông không ra vẻ con nhà thợ thuyền.

Thơm đươm ngồi lên. Nàng mở to mắt nhìn chồng và mấp máy đôi môi. Công gục :

— Em bảo gì ?

Người vợ nuốt nước bọt rồi nói :

— Hay là... hay là.. Ừ, chắc là đúng rồi...

— Ai ? Nói mau lên em.

Trong mắt Thơm hiện lên một ánh hoang mang lo sợ. Rồi nàng hỏi :

— Có phải cô ta có chỉ mặng giống anh Hào không ?

Đến lượt Công giật mình. Ngồi ngẫn ra trong một phút rồi anh nói :

— Có lẽ cô Hoa em anh Hào. Bây giờ em nhắc anh mới nhớ ra. Đúng rồi.

Người thợ vỗ đầu bứt tai, tự trách đã quá thờ ơ với cô em ruột bạn. Thế vẫn than thái đã một lát rồi anh bảng hỏi :

— Em có biết mặt cô Hoa không nhỉ ?

— Có chứ. Em còn biết cả Hoa rõ hơn anh ấy chứ ?

Em trông thấy là em nhận ra được ngay.

— Em gặp cô ta bao giờ ?

— Dạo ở Vinh Yên đánh nhau to, ông Giáo bà Giáo với cô Hoa phải tản cư về dưới này đấy thôi !

Người thợ chửa lại :

— Dưới này nào ! Hà nội chứ.

Thơm vừa định mỉm cười nhưng lại thôi ngay. Nàng nghiêm trang nói :

— Ở, em bảo là dạo ấy ông bà Giáo tản cư về Hà Nội ấy. Anh Hào có đưa cô Hoa lên xem vườn nhà ta.

Người thợ cau mày suy nghĩ :

— Dạo ấy là dạo nào nhỉ ?

— Cái dạo ấy bắt đầu mùa cúc. Với lại vừa xảy ra cái vụ Thơm bỗng biến mất. Nhưng cô Hoa lên đấy làm gì mới được chứ ?

Thơm ghé tai chồng nói rất nhỏ. Trên mặt người thợ bỗng biến vẻ sợ hãi. Thơm nhìn quanh quất như ngại có người nghe trộm. Rồi nàng nói tiếp :

— Đừng mai em sang bên ấy tìm cô ta.

Anh lo lắng nhìn vợ :

— Nghĩ kỹ đi, em ạ. Chốc nữa bàn với mẹ xem sao.

Tối hôm ấy sau khi nghe con rể và con gái thăm kể chuyện cô gái, bên Đại Tử là hai Hai chỉ nói một câu :

— Cậu Hào với nhà ta tuy không phải là họ hàng nhưng tình thân còn hơn ruột thịt. Nên hoàn chị ngờ rằng cô Hoa ở bên đó Đại Tử thì phải sang mà hỏi đó không thể bỏ qua được.

Nhưng ngày hôm sau, vân chưa ai lên đường. Bà Hai và Thơm cùng muốn dành lấy việc đi tìm em gái Hào. Bà Hai bảo:

— Tao già rồi, tao đi hỏi đó thì mới không sợ bị ai để ý.

Thơm nói :

— Mẹ hỏi đó thì lại chẳng thêm lôi thôi ra. Con đi, con giả làm người buôn bán thì mới khỏi lộ.

Chưa thấy Công tề ý gì, hai mẹ con lại giục :

— Anh phải quyết định đi chứ. Không thể vô tình như thế được.

Thật ra Công cũng muốn gặp cô Hoa để biết tin tức gia đình bạn lắm lắm. Nhưng anh phải tìm cách nào để cho gia đình

BAN NÓNG CẢM MỘT
Euquinol

Tự-Do

TIN TỨC TÂN TIẾN TỨC TÌN TỨC TÌN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

BÁC SĨ THƯỜNG TRỰC :

CHÚA NHỰT 3-2-1963

Từ 1 13 giờ đến 6 giờ sáng hôm sau

B.S Phạng Minsao 65, đường Lương-như-Hoc Cholon

Nguyễn-hữu-Phiêm 237, đường Trương minh-Giảng Saigon

Nguyễn-minh-Tâm 47, đại-lộ Công-Hòa chợ Nancy Saigon

THỨ HAI 4-2-1963

TRƯA : 13 g. đến 15 g. CHIỀU : 19g. đến 6g. sáng hôm sau

B.S Nguyễn-Ngọc-Ca 397, đại-lộ Đồng-Khánh Cholon

Nguyễn-văn-Nhung 228, đường Tịnh-minh-Thế Khánh-hội

Trần-sĩ-Đức 156, đường Bùi-thị-Xuân Saigon

Nữ Nguyễn-như-Hanh 58, đường Hiền-Vương Saigon

Điển thuyết.— SAIGON.— Lình mục Yves Regnis, Giám đốc Trung tâm Alexandre de Rhodes sẽ diễn thuyết vào hồi 18g30 ngày thứ ba 5-2-63, tại trụ sở của Trung tâm số 161 đường Yên Đỗ và đề tài « Ý thức Thương Đế trong tinh thần đạo Khổng ». Vào cửa tự do.

Điển thuyết.— Nhân đợt cuộc triển lãm « Bà La, Sỹ Vân Hóa trong thời Sơ Phát » sẽ có thêm các điển thuyết tại Phòng Thông Tin Đô thành đường Lý Đo, thứ năm 7 2, 18g015, và đề đề : « Les grands problèmes d'un baume de Paris» (Các vấn đề lớn chính trong thành phố Ba La). Có chiếu phim. Diễn giả : ông Lê văn Lan.

Các Hạm thăm hãy đổi phiếu mua than.— ĐÔ THÀNH kỉ viên hay, 8 quan Cảnh Sát Quốc Gia trong đó thành sẽ bắt đầu phát phiếu thăm mới cho tất cả các tiệm, vựa được phép bán than cũ trong đô thành.

500 tiệm đã nhận phiếu mua than cho khu an toàn trong đợt Tết Nguyên Đán mà chưa lấy than và được phiếu than đã bắt hợp phát mang đến Cảnh Sát Quốc Gia tại quận mình ngày đề đổi lấy phiếu than của đợt than mới nói trên. Số than mới trên sẽ bán cho dân chúng với giá 1742. đồng và đổi 10 kilos số gạo đặc biệt.

Tiệm than nào vi phạm luật giá sẽ bị phạt tiền và đóng cửa trong vòng một tuần lễ hoặc vĩnh viễn.

Tử vượt ngục trở về tổ chức ăn cướp.— ĐÔ THÀNH.— Vào khoảng tháng 5-58, 4 tên vừa cướp xét gạo của Đông Dương, thôn 1 thành viên Ng Trung Lương 27 tuổi đã xa lịch lo mấy lại nhà bắt, thành viên mấy ở tiền xe bước mình rồi vòng lực ra năm 2 khu vực cảnh sát ở trung thương nhưng sau đó thành viên nay bị nhiều lần đã ở vào tình trạng phạm pháp. Ngày 1 tháng 1 năm khởi sát, tháng 6-62, Lương vượt ngục bỏ trốn và Cholon, thay khỏi đã đang tự tập những đồng cơ tử, mưu toan đã hoạch nhiều nhà bắt kiếc trong Cholon. Nhưng y đang sắp đặt để ra công, thì chỉ ngày 26-1, khu vực cảnh sát quốc gia, đã bắt được tên này tại vùng cửa số 6.

Chứa gái mãi dâm khách sạn Saigon 10 quán bị đóng cửa.— ĐÔ THÀNH.— Hôm vừa rồi nhân viên cảnh sát quốc gia, tên thăm sát khách sạn Saigon 10 quán, ở đường Ngô tùng Châu Nhân viên nhà chưc trách bắt được nhiều gái mãi dâm. Lúc đó chính đã ra lệnh đóng cửa khách sạn này 5 ngày kể từ 1-2-63.

Ba người chán cái uống độc được quyền sinh.— ĐÔ THÀNH.— Vào lúc 11 giờ trưa 1-2, cô Trần thị Ai 19 tuổi nhà ở đường Lê thánh Tôn cùng hai đồng các trở xao do vào thông trung sông độc được quyền sinh. Người chị hay cùng đồng bọn tìm cuộc sống. Đồng thời cùng ngày nói đó, người ta đồng đem vào cấp cứu bà cô Võ thị Gia 25 tuổi ngụ tại số 1 an Châu và cô Lê thị Hoa ngụ 26 tuổi ngụ đường Lê văn Duyệt uống thuốc ngủ tự tử. Cả ba được cứu sống tốt.

Đánh lộn rồi nem ét xít đã tầu thoát.— ĐÔ THÀNH. Hồi lúc gần 21.11, đang bơ ngụ gần đường Tôn Đản và Tôn thất Thuyết Khánh Hội có hai phe đu đang có hơn 40 người đến thành tóm tha. Phe ở đường Tôn thất Thuyết (bên đã Long Kiêng), đã tên Đây Sọc đầu. Phe ở Tôn Đản do tên Lưu Lân cầm đầu. Hai phe đã ném nhau ngăn bà chủ. Bọn chúng kể đó đang, người bên tay ném, đang định đụng đó, thì một xe cảnh sát hiệp cùng quân cảnh đi tới đã bắt được hai chai ét xít những đương đó, nốc khác rồi tên thoát mất.

Lượm được đạn mọt chả đoạt chơi 2 em bé chết.— GIA ĐỊNH.— Vào khoảng 1 giờ chiều ngày 30-1, có 2 em bé Nguyễn Đã Thanh 15 tuổi và Phạm hữu Ly 13 tuổi ngụ tại số Long thạnh Mỹ (Thủ Đức) vào xa trường mới của Lữa trường Võ khoa Thủ Đức lượm được 1 mái đạn mọt chả đạn chơi. Đạn nổ tung, 2 em bé bị nhiều vàng mạng và phải chết tại chỗ.

(P.T)

Đâm vào bụng tự vử vì loạn óc.— GIA ĐỊNH.— Lúc đến Minh 50 tuổi, thợ sắt Hồ quân ngụ 175 Bis đường Lê quang Định (Gia Định). Hồi 4 giờ sáng ngày 2-2, ông Muôn đang đan mà bụng tự vì bỗ một mũi ở mũi ra nhiều, lúc sau bắt tỉnh mũi chạy đến 3 gần cuối người đang mới biết lên cho ngân nhân đến bình vận cứu cấp, bình tình tất cả, nhưng, theo người nhà cho biết tất ông Muôn có bệnh loạn trí ở lâu và đã điên trí ở bệnh viện Chợ Quán.

20 gái mãi dâm bị bắt.— GIA ĐỊNH.— Khoảng 9 giờ đêm 31-1, nhân viên Cảnh sát đã vây cuộc tên thanh gái mãi dâm ở 2 vùng Ngã tư Chả và xóm Vô Thanh, lấy xét bắt tính mãi dâm đến 3 giờ cuối cùng đã bắt được 20 gái mãi dâm.

Ở đi chơi bị cha mẹ rầy la, uống thuốc ngủ tự tử.— PHAN THIẾT.— Chiều 29-1-63, Cô Trần thị K. 20 năm thy may ngụ Ấp Phú Điền số Phú Bình Hòa thuộc (Bình thuận) con ông Trần Ngọc Thanh đã uống 20 viên thuốc ngủ tự tử. Nguyên cô đã được cùng cha mẹ bình đến Bình thuận Thanh. Nghe đến Cà K. thường bỏ nhà đi chơi, bị cha mẹ la rầy nên đang thuốc ngủ để tự tử.

L.H

Tin thêm vụ Việt cộng bắn vào xe tư nhân.— SAIGON.— Ngày 23-1-63 chúng tôi có đăng tin V.C bắn vào xe tư nhân tỉ Qui Nhơn đi Phiêu, trên quốc lộ 1 khiến 4 người chết. Nay chúng thấy cần thiết tiếp tục tin trong sự thật đó và nói thêm xe đó vì đã được tổng Hà đức Hải chủ xe cho biết chính ông Tổ xe và trên xe đó 7 người vì chết cả 4 người chết là ông Nguyễn văn Sửu, Nguyễn hữu Giáo, Ng. văn Hùng, Cao Vũ, những người này không phải là con của ông Hải và ông Hải không bị Việt cộng bắt mang đi.

KÍNH CÁO

Tuần bảo XÃ HỘI MỚI

Trân trọng báo tin đã Qui Vị đọc giả rõ : Vì thay đổi địa chỉ, sẽ bảo đảm năm Qui Mão tức là số 16 sẽ phát hành vào ngày Thứ Bảy 9-2-1963 thay vì ngày 2-2-1963 như đã loan báo trước.

Địa chỉ mới : 224 Gia Long Saigon. ĐT.21.998

Trung Học TRƯỜNG SƠN 1/9 Lê văn Duyệt—Sài.gòn

TOÁN LÝ-HÓA

1) TỰ TÀI 2. Khai giảng 7g chiều và 7g rưỡi sáng 15-2-63.

2) TỰ TÀI 1. a) lớp chiều khai giảng 4g chiều 14-2-63.

b) lớp tối khai giảng 7 đi 15-2-63.

Học sinh phải gửi đơn trước và hỏi chi tiết tại văn phòng vào buổi chiều và tối.

LỚP TRIẾT HỌC ĐỆ NHẤT A. B. C.

Giáo sư Lan. Lớp chuyên bài Lập Luyện Thi

Khai giảng 10-2-1963

Phải ghi tên trước tại Trường TRUNG THU 214/2 Phan đình Phùng — Saigon

Trường Nữ Công ĐỀ THÁM

Số 216 Đề Thám Saigon (sau rạp hát Nguyễn văn Hảo)

Trường vững tiếng, mất mát, đạy Cắt May bán dầm tới khi thành nghề.

Thời hạn 3 tháng, có lớp dạy Âu phục, Việt phục, Đồ điểm, Thêu tay, Thêu máy, Ren, Đan, Cắm chuỗi : Học chỉ nhẹ. Lớp Cắt May tối, dạy Thêu tính chỉ ưu lao động được giảm học phí nhiều. Nơi đăng tin cây. Ghi tên trước. Khai giảng ngày 9-2-63.

Thuốc gia truyền danh tiếng

HO GÀ và Đau Bao-Tử

Diên-Nguyên 125, Phố Hàng Bạng — HANOI

đã được tin nhiệm trên 30 năm

Đại Lý : Nam Tiến 429 Hai Bà Trưng, Tiến Thành 546 Phan Đình Phùng, Phước Linh 110B Hàng Tre và các tiệm thuốc Bắc Nam Việt.

Thư hỏi thăm riêng cần TỰ DO, ngân phiếu xin gửi cho ông : **KIỀU - VĂN - LÂN, Quản-nhiệm** Số 27-29 Vô-Tánh — SAIGON.

HỌC SINH VIỆT-NAM

CHIẾM 4 GIẢI THƯỞNG

và 10 bằng danh dự tại Triển lãm Quốc tế lần hội hoạ Nhi đồng Shankar's 1962

SAIGON.— Nhà Mỹ Thuật học vừa nhận được 4 giải thưởng (2 chiếc bắt học và 2 chiếc cấp học) và 10 bằng danh dự và học phẩm của học sinh Việt Nam đã dự Triển lãm Quốc tế Hội họa nhi đồng Shankar'S à Tân Đề Li (Ấn Độ).

Các học phẩm sau đây chiếm giải thưởng :

• Đẹp cyclo » của trò Bùi Ngọc Đung 11 tuổi, học sinh trường Trung học Nguyễn Tri Đường 1 chiếc cấp học.

• Mấy nước » của trò Bế văn Long 17 tuổi, học sinh trường Trung học Nguyễn Trãi được thưởng chiếc bắt học.

• Đèn tăng Việt Nam » của trò Dương văn Hùng 13 tuổi học sinh trường Trung học Petrus Ký được thưởng 1 chiếc cấp học.

• Trang thờ » của trò Trần trung Danh 13 tuổi học sinh trường Trung học Petrus Ký được thưởng 1 cấp học.

Các 10 bằng danh dự cấp cho các trò sau đây :

— Nguyễn thị Hanh. 15 tuổi học sinh trường Nữ Trung học Trung Vương.

— Nguyễn văn Tam, 13 tuổi học sinh trường Trung học Petrus Ký

— Phan gia Bình, 11 tuổi học sinh trường Trung học Trần Lực.

— Lê Diên, 12 tuổi học sinh trường Nữ Trung học Trung Vương.

— Nguyễn hữu Nghĩa. 12 tuổi học sinh trường Trung học Petrus Ký.

— Lưu văn Tương, 12 tuổi học sinh trường Trung học Petrus Ký.

— Nguyễn minh Quang, học sinh trường Trung học Petrus Ký.

— Nguyễn minh Mẫn 13 tuổi học sinh trường Tân An (LongAn)

— Nguyễn minh Sang, 14 tuổi, học sinh trường Tân An (LongAn)

— Trần nhu Thoại, 14 tuổi học sinh trường Trung học Petrus Ký.

(Tiếp theo 1 trang 1)

chiến tranh. Nếu thấy dù sức giải quyết được những khó khăn do tình trạng kinh tế phát kem, những khó khăn do chống đối chính trị tạo ra làm chế độ lung lay..., chắc chắn nhiều cuộc khiêu khích hoặc xung đột với nước ngoài đã không có, và tâm trạng « chuẩn bị chiến tranh » cũng không cần tạo ra làm chế độ đánh lạc hướng và chế ngày đến chưng sự ổn.

Chỉ những chế độ vô quốc gia nào tự liệu thấy lớn tại được vững vàng sau cuộc chiến tranh lạnh, với nền hòa bình chung cho nhân loại, chỉ những chế độ ấy mới sẵn lòng đi tìm sự thỏa hiệp để xây dựng hòa bình. Có như vậy cuộc nói chuyện giải giới mới mong đi đến kết quả được. Chỉ có hiện nay, cả một nền kinh tế phân lớn thích ứng với chiến tranh, tốt cả một trạng thái tâm lý được nuôi dưỡng trong không khí chiến tranh (*nếng hay lạnh, đều khác gì ?*), thì những hội nghị giải giới, nói chuyện hoà bình, như loại hội nghị Genève, chỉ là trò chơi vô nghĩa. Có thường xuyên nuôi lấy cơn bệnh, mà đòi nói chuyện chữa bệnh, thì chữa lôm sao ?

Cho nên cần nhìn vào đó mà thấy rõ tội ác ; và nếu lâm vào tình trạng phải chiến đấu để tự vệ, như trường hợp Việt Nam, thì song song với những nỗ lực hy sinh chiến đấu, cần thấy cần thiết tối trọng sự thật để xây dựng một nếp sống tự tưởng biết chiến đấu, đấm chiến đấu, song cũng lại nuôi luôn sẵn sàng đủ cốt mở bớt cầm thù, cho đề thích ứng với nền hòa bình. Được như vậy, nhiều mặc cảm, nhiều nghi ngờ sẽ mất, và hòa bình mới có cơ để thực hiện trên thế giới.

TỰ DO

Nhiều ký nhi viện và nhà giữ trẻ

sẽ được thiết lập tại các khu binh dân

SAIGON.—Năm 1963Nha Tổng Giám đốc xã hội đợt đình lập nhiều nhà giữ trẻ tại các khu binh dân đông đúc. Vì từ trước đến nay đã số các gia đình lao động thì người việc chồng lâm, vợ cũng phải tảo tần buôn bán hoặc giúp việc trong các xí nghiệp với công việc nhọc của làm bà. Do đó những trẻ con thường hay bị nheo nhóc.

Cũng trong kế hoạch trù liệu nầy, Nha sẽ thiết lập tại Saigon một viện dinh dưỡng cho các cô nhi đã dời đến một phần nào cho các quả phụ, nhất là đã nhờ ơn đến những người đã hy sinh vì tổ quốc.

Ngoài ra, cũng do nguồn tin trên, Nha vẫn sẽ thành lập tại Lãm Đồng một trung tâm cải sinh cho những người hành khất, cũng như sẽ thành lập trung tâm giáo dục trẻ em bất túc.

(T. NH)

(Tiếp theo 2 trang 1)

bằng tiền mặt nhà nước, đến nhà định giữ lấy nông sản, không bán nữa.

Trong bản Nhân dân, số 3171 ngày 30-12-1962, có bà Bùi Hỷ Vũ ở Cực Nông Lâm Thổ sản nói chính phủ Hồ chí Minh đã bắt ép nhưng trường hợp sau đây :

«Sáng 5-10-1962, tổ thu mua nông sản Đức hợp thuộc của hàng nông thổ sản Kim đông (Hưng Yên) mua 70 đồng tiền tươi của một bà nông dân, nhưng không trả tiền mặt mà chỉ giao cho bà một biên lai và bảo bà về hợp tác xã mua mượn lấy vốn. Chiều hôm đó, bà nay về xã thì đồng chí phụ trách hợp tác xã mượn tay bà lấy 1 chục cô tiền.

Hôm sau bà lại đến thì đồng chí đó vẫn vô. Vì đứng chân « tiền » đến cho nên thiếu hàm đó (sáu là 3 đồng chỉ thôi) tại đó nên nhà bà phải bán 1 con gà mới mua được mà vẫn bán bà vẫn nhà lấy tiền, bàn sau ông « tiền đụng » đã vòng thì sau đến lấy. Hôm sau bà người đến nhà thì không biết bà có lấy được tiền bán đây hay không.

— « Sáng 7-10-62, hai cán bộ xã đến phương vấn đề nghị với con hàng Đức Lê (Kim Động — Hưng Yên) : từ nay người trong xã mang đay đến bán, đã tỉ đồ nhiều, của hàng cũng phải cho đay đó và xã đã thanh toán. Sở đi cán bộ xã đã nghi với cửa hàng như vậy là có nhiều bà con chưa hiểu rõ, nên xã phải đóng góp, nay xã ; xã muốn dựa vào khoản này để khen trở cho nhanh, gom các xã trên mà bà con nhưng xã phải đóng góp bước trở nay.

• — Ngày 12-10-62, số 7, 8 thanh niên gánh đay đến bán cho cửa hàng bán Số 4 (Văn Giang — Hưng Yên) sau khi cân mua, đã lôc tả tiền đồng chỉ phụ trách thanh toán tiền; bảo cho những thanh niên này biết số chuyển tiền đó vào hợp tác xã mua mượn sau đó mới lấy tiền. Bên bán người thanh niên bảo bà vào hợp tác xã thì bà đã bị bao nhiêu chuyện bao nhiêu nghe bên nào ».

(NB)

(Tiếp theo 3 trang 1)

Chúng tôi có đem vấn đề này ra hỏi Nha Tổng Giám đốc Kế hoạch thì được trả lời rằng : Đây là do lối yêu lầu của Tòa Đại sứ Mỹ ở V.N và do sự thiếu sót gì đó của nhân viên sở viện kéo dài cuộc « ngồi Mỹ nên bất hp phải và đã phục vụ cuộc gia.

Chúng tôi có hỏi : Nhưng bao giờ 2 năm ? Nhưng đã đặt gì (ít nhiều là báo B.A công chưa được dự thu) thì vẫn được đã mất mát nào gì đến số mà phục vụ quốc gia. Hay là nước lại phải xa trạm học học lại để thì cũng chưa. Như vậy có phải là bọ sang Mỹ ? Sao mà vô ích ?

— Nhưng Nha Kế hoạch chỉ thì hành một điều mà tôn Đại sứ Mỹ yêu cầu.

Chúng tôi nhận thấy việc lấm trên đây chỉ thiệt hại cho các đàn sinh viên đã được may mắn có học bổng mà lại thành ra bị mất 2 năm học hành. Bởi vậy rất mong Đại sứ Mỹ ở V.N nên xét lại đề cho thi. Nhưng người nào được cấp học bổng sang Mỹ đã hoàn lấy bằng B.A, thì sẽ đã đó hy được dự tu 1 kỳ thi thì nên đến Mỹ hay trong cũng hãy bắt vì, như thế thì sẽ cấp học bổng mới có ích cho người được hưởng.

(Tiếp theo 4 trang 1)

ngũ giới các nhạc ni tăng theo toàn quốc.

Đại ý trong bức thư này Thầy Nhất Thông Tin nhắn mạnh tăng hiện nước nhà trong tình trạng chiến tranh. Thư này có đoạn viết : « Bao nhiêu năm nay đã bàng hai lên đường lâm nhiệm vụ, bao nhiêu đồng bào sang chiến mình vào ba cuộc chiến mang nhau trong cuộc tích lũy chiến lược. Riêng các nhạc sĩ có thiếu chưa là rất và nói lên riêng nói trong thực của đời sống gian khổ và sự hy sinh của nhân dân ta hiện tại ».

Nha Thông Tin tỏ ý tiếc đáng một số bản nhạc « mang tính chất tự vị Hoàng sau 71 năm.

Những nhạc phẩm ký « đi người lại, xuyên tạc nền mai cái thực tế gian khổ của nhân dân ta hiện giờ, nhằm gây chỉ đến tranh của thế hệ thanh niên trẻ, làm suy giảm tinh thần chiến đấu của nhân dân và mất sự tin tưởng lẫn nhau giữa người chiến đấu ». Bởi các lẽ đó, Thầy Nha Thông Tin cho rằng việc ngăng cho tính điều và cuối bản các nhạc phẩm này là một việc cần thiết ».

Thầy Nha Thông Tin còn nhắn nhủ : « Nhân tăng quý đã đề nghị Nha muốn xét nhạc sĩ phải tăng các toàn lại quốc nhạc, có chiến đấu tính và tỏ bỏ nhạc chiến ».

Đọc thư nhắn nhủ : « Điều quan lại bỏ những bản nhạc đó đã được thi hành và sẽ còn tiếp tục nhằm tiếp tục trong sự thông nhất giữa đồng tôi và các bạn, tuyệt đối không có chuyện gì bỏ mất nhạc ».

Đọc thư cho viết thêm : « Biện pháp này chỉ có tính chất nhỏ đường».

CÁO PHÓ

Chúng tôi tiếc đưa đến báo tin đã các CU, các Ông, các Bà, và thân hàng có hiểu biết cho : Chồng, Cha, Ông, Anh và Bác chúng tôi là :

CỰ THÁI - BÌNH - KẾ

tức hiệu PHÚC-HƯNG và THANH-HÓA

đã mệnh chung ngày 1-2-1963 tại bệnh viện Đồn Đất Saigon.

Hưởng thọ 71 năm.

Tang lễ sẽ cử hành hồi 9 giờ sáng ngày 3-2-1963 và an táng tại nghĩa trang Bắc Việt (Tân Sơn Nhất).

Vị vong thế : Bà Lương phi Nga

Con trai :

Thái chấn Vinh, vợ và các con

Thái đức Vinh, vợ và các con

Thái hàng Vinh

Thái Vinh

Con gái :

Thái ngọc Quế, chồng Trần chấn Nghĩa và các con

Thái ngọc Anh, chồng Lâm khánh Bảng và các con

Thái ngọc Diệp

Em gái :

Bà Thái thị Lý và các con

Em dâu :

Bà Thái bình Hòa và các con

Bà Thái ninh Trung và các con

Cháu : Thái bình Vinh và các em

Thái bình Vinh và các em

Cáo phó này thay thế thiệp tang riêng

SÁCH MỚI cần cho **THỈ SINH TRUNG HỌC:**

— Cần bài Công Dân T.H.Đ.N.C. của Nguyễn bá Lương

— Cần bài Địa Lý Tế Tế II) của Tăng Xuân An

— Lược-thi Công Dân Tế Tài I của Nguyễn bá Lương

Soạn theo thể lệ chương trình thi mới.

TAO ĐÀN mới bán

AI BỊNH YẾU TIM ? HỒI HỘP ? MẤT NGỦ ?

DÙNG An-Thần-Bửu

Rất : Các chứng suy nhược thần kinh, và đau tim. Dùng để an thần định trí, mất ngủ, đề ngủ, hồi hộp, đánh đuổi hết Huyễn.

Tăng phát hành :

Nhà thuốc DI-AN - NHÀ

252A, Lê-thánh-Tôn Saigon

(có đủ bán ở các tiệm thuốc bắc) B.Y.T.K.N số 604 ngày 13-12-1962.

TỰ-THỰC TÂN-THANH 23c Phạm-Hồng-Thái Sg. Giấy phép số : 8181/GD/HV/TR.

LỚP ANH-NGỮ BỔ-TÚC ☆ GS. TRẦN VIỆT ANH (tức Trần văn Cơ)

4-2-63 TỔNG KHAI GIẢNG CÁC LỚP (Sáng, Chiều, Tối) 6 buổi và 3 buổi.

Đã các trình độ, Giảng kỹ Văn Phạm, Dịch và đàm thoại nhiều.

LỄ KỶ NIỆM

Trận Đống Đa tại Đền thờ Tây Sơn

QUI NHƠN.— Bưu Quốc Tế đã thờ Tây Sơn, sáng ngày 29-1-63 (mồng 5 tháng 1 âm lịch) đã tổ cuộc lễ kỷ niệm trận Đống Đa tại Gò Kiên, Mỹ xá Bình Thành thuộc quận Bình Khê là nơi sinh trưởng của vị anh hùng đầu tộc Nguyễn Huệ. Ấp Kiên hợp cách Qui Nhơn lối trên 40 cây số và hướng Tây Bắc.

Theo ký hiệu lễ này có Đại ký Nguyễn Xuân Trường, cuộc Trưởng quận Bình Khê đại diện ông Tỉnh Trưởng Bình Định, rất đông đại diện các cơ quan Dân Quân Chính và trên 3,000 đồng bào thôn lân xã Bình Thành và Bình Phú.

Sau khi đã tổ chức các tiền lễ chiêu ngưỡng Đức Quang Trung vị Anh hùng dân tộc, Ông Quận trưởng đã cùng Ông Mãn Thanh và Cô Bùng Đa, Ông Quận trưởng Bình Khê, phân độ này liên gọi đồng bào quyết tiêu diệt bọn giặc nên hàng Tây đã vô chiếm được.

Nhân dịp này, ban tổ chức cuộc lễ của nhân viên quận đã đem đồng chuyển, bóng bàn, trình diễn văn nghệ tại quận lỵ Bình Khê.

NHÀ HÀNG LE CALYPSO bị ném lựu đạn

• Bồi phòng lẹ tay liệng lận cao nên nhiều người thoát chết.

ĐÔ THÀNH.— Khoảng 10g20 đêm 1-2 anh bồi phòng của nhà hàng «Le Calypso» ở Hàm đường Đề Cô (sau chân Kỳ viên Tự) đang đóng cửa để tiếp khách bỗng có bà liệng vào trước cửa khi hàng vào 3 hành mì trong có 3 quả lựu đạn đang sì khói. Anh bồi phòng lẹ tay chụp 3 bánh mì liệng lận xác nhà số 51/25(trước cửa nhà hàng) nên thoát khỏi nổ. Nhờ thế nên không ai bị thương.

(P.T.)

(Tiếp theo 6 trang 1)

Hoạt động Không quân

Ngày 31-1 Không quân VN oanh kích các cơ sở V.C tại 30 cây Đông Kon-tum phía bắc 50 cây số của V.C và làm thiệt hại 3 cơ sở khác.

VC tấn công một ACL ở Long Xuyên

LONG XUYÊN.— Một Trung đội việt Cộng ở trong, hồi 24 giờ 30 ngày 28-1, kéo đến tấn công ấp chiến lược Vĩnh Hiệp thuộc xã Vĩnh Gia quận Tỉnh Biên (An Giang) cách quận lỵ Tỉnh Biên 20 cây số và hướng Tây Nam, nhưng là xã Xã Đông Và Đa Vỹ đã phương dầy lên và hướng đông Trung Kiên Giang, để lại chiến trường nhiều vũng máu.

Cũng trong ngày nói trên, Xã đoàn Dân vệ Ba Chúc cùng quận đã bắt được 4 Việt cộng đang rút tuyến đưa về trên cơ Việt cộng tại vùng Núi Nước. Một trong bốn tên bắt chạy nhưng đã bị Dân vệ bắn hạ. Dân vệ cũng tịch thu của chúng một số trước đơn, súng ngắn và cờ của «Mặt trận Giải phóng Miền Nam».

CÁO PHÓ

Chúng tôi tiếc báo tin đã các CU, các Ông, các Bà, và thân hàng có hiểu biết cho : Chồng, Cha, Ông, Anh và Bác chúng tôi là :

CỰ THÁI - BÌNH - KẾ

tức hiệu PHÚC-HƯNG và THANH-HÓA

đã mệnh chung ngày 1-2-1963 tại bệnh viện Đồn Đất Saigon.

Hưởng thọ 71 năm.

Tang lễ sẽ cử hành hồi 9 giờ sáng ngày 3-2-1963 và an táng tại nghĩa trang Bắc Việt (Tân Sơn Nhất).

Vị vong thế : Bà Lương phi Nga

Con trai :

Thái chấn Vinh, vợ và các con

Thái đức Vinh, vợ và các con

Thái hàng Vinh

Thái Vinh

Con gái :

Thái ngọc Quế, chồng Trần chấn Nghĩa và các con

Thái ngọc Anh, chồng Lâm khánh Bảng và các con

Thái ngọc Diệp

Em gái :

Bà Thái thị Lý và các con

Em dâu :

Bà Thái bình Hòa và các con

Bà Thái ninh Trung và các con

Cháu : Thái bình Vinh và các em

Thái bình Vinh và các em

Cáo phó này thay thế thiệp tang riêng

Chả cá Thăng Long

20 Phan-thanh-Giản — Saigon

Nhà thuốc CỰ-THẮT

287, Gia-Long — Saigon

Chuyên chữa : Gây xương, bong gân, trật khớp xương, nhức xương, đau gân, đau cổ, bắp chân, đau mình, cổ, vai, đau lưng, chóng mặt, mỏi mắt, đi bộ, nhức đầu, ngón lo, thay bơ vô tắt và các bệnh và gân xương.

Tổng phát hành : Các loại thuốc Phong thấp, số bài sau đây :

— Thuốc số 1 : KHÍ PHONG TRỪ THẤP BỔ KHÍ.

— Thuốc số 3 : KHU PHONG BỔ HUYẾT.

— Thuốc số 4 : HÀNH HUYẾT LIÊN XƯƠNG.

— Thuốc số 5 : TRẬT ĐÀ, PHONG THẤP (xoa ngoài).

— Thuốc số 6 : THUỐC ĐAU BAO TỬ.

Chủ Nhật chữa lâm phước tại : CƯ SĨ TỊNH ĐỘ

282 Nguyễn trí Phương—Cholon

10 10 giờ tối 12 giờ sáng

Đăng V.T.B.

NGUYỄN HUY THẮT

K.N. số 389 BYT/QCDP 11-9-62

TRƯỜNG PHỤC THUỐC

THẢO-NAM-SƠN

THỨ THUỐC TRỊ BỆNH TÊ-THẤP CỔ

TIẾNG LÂU NAY

K.N. Số 260 B.Y.T. 7-6-62

TRÊN ĐƯỜNG TỪ SAIGON ĐẾN CHỢ PHÚ-LÂM

Quý Vị Hành khách từ Saigon hay Chợ Phú-Lâm muốn đi đến những cơ sở quan trọng:

Bảo sanh viện Từ Dũ, Trường Pétrus Ký Đại học Sư phạm, Đại học Khoa học, Bến xe Lục tỉnh, Chợ An Đông, Bệnh viện Hồng Bàng, Bảo sanh viện Hùng Vương.

Xin mời đi xe Buýt Saigon — Phú Lâm (xe mang số 26), khởi hành từ Bến Phạm-hồng Thái (Saigon) chạy thẳng đến Chợ Phú Lâm và ngược lại từ Chợ Phú Lâm chạy về Saigon.

CÁO PHỐ

Chúng tôi tiếc trong bao cùng thân hàng có hiểu biết vụ và mọi chúng tôi là :

Bà NGUYỄN-VĂN-PHỐ

nhũ danh TRẦN - THỊ - CẬU

đã tạ thế tại Bến Việt ngày 1 tháng 1 năm 1963, hưởng thọ 74 tuổi.

Chúng tôi sẽ lâm lễ phát táng tại chùa Xá Lợi vào hồi 17 giờ ngày 3 tháng 2 năm 1963.

Chồng : Nguyễn văn Phố, công chức hưu trí.

Con trai : Đại úy Nguyễn văn Sửu vợ và các con.

Nguyễn ngọc Kim, vợ và các con.

Con gái : Bà quả phụ Nguyễn thị Luận và con.

PHỐ ĐẤT VILLA

PHỐ : Lê : Tân, Tự Đo, Hàm Thuyền, Trần q Cấp, Phan đ Phùng, Hai Bà Trưng giá tb 230.000đ.

ĐẤT TRỐNG : Ngã 4 Khải, Võ Tánh SG. Tân-bình Cầu Trắng, T-ân b Đông và nhiều lô đất chưa giá rẻ.

VILLA: Phùng k Khoan, Đoàn v Điền, Hai Bà Trưng Yên Đã, Pasteur và ở Dakao T.Đ.

Xin đi MYKIM 8 Ngô tùng Châu Saigon. ĐT.23989 (Cho Vay Mượn Cầm Thế, Sanh Lợi Bảo gọn Chu Mướn).

THẾ HÙNG CẦM ĐỒ

190A, Lê thánh Tôn, Chợ mới Saigon TRƯỚC CỬA CÔ 4 CỘP VÀNG

Xin đi thăng vào nhà trong Thời hạn chưa vàng, hết sonn, Kim cương đi đến cầm đồ gần cô. Chà Nhựa, ngày lá vẫn làm việc.

Cáo thị đấu thầu công khai khẩn hạn

— NƠI VÀ NGÀY GIỜ MỞ THẦU : 8 giờ 30 ngày 11 tháng 2 năm 1963 tại Trại Đào Duy Tử — Khu B — Phú Thọ Saigon.

— MỤC TIÊU VIỆC THẦU : Công việc re bê vỉ cần chiếu doanh trại cho QĐVNCH. Chia (9) khế ước tại giá chung. 6.000.500$00.

— NƠI THAM KHẢO ĐIỀU LỆ SÁCH :

— Tổng Nha Hành Ngân Kế (Bộ Quốc Phòng), số 63 đường Cây Lang Saigon

— Trại Đào Duy Tử — Khu B — đường Nguyễn tri Phương nối đài Phú Thọ Saigon.

Rao vặt—Rao vặt—Rao vặt—Rao vặt

TÌM VIỆC

Nam sinh Lớp đệ nhị cổ Bàng Trung Học muốn tìm việc làm viên văn học nhân bàn Toàn Lý Hóa tỏ đệ tử trở những với điều kiện dễ dàng Nhận đi xa thăm chơi

TRẦN VĂN TRUYỀN 150/L13 Ngô ẩn Thông nối đài Saigon

Nhạng mạn, chả nướng & đuôi

KỲ - LÂN - QUÁN

Cơ sở T. M. Giang. Khỏi công xe lớn 6, đi vào Ấp Chiến lược Tây Hồ 300 chiếc.

Khai trương thứ bảy 2-2-1963.

HUỲNH - MINH

Science graphologie

Đánh đúc một năm qua ?

XUÂN đã về !

Bao nhiêu người đánh đúc hồi I Công danh, tài lộc, mai rồi như thế nào ? Với sự khảo cứu chính xác của nhà chiết tự học.

HUỲNH MINH nối thăng không bà tự vị.

Trả lời bằng thư.

Ở xa cần tem gửi chỉ kỹ bởi phí 1008 B.P. xem trong 1 năm, đây đủ chi tiết 200$.

V.P. 449 Phan Đình Phùng Saigon

Anh văn tại 36 Bùi Quang Chiêu Saigon. Cả G.S. ANH — MỸ tên tên chỉ đã ĐÀM THOẠI G.S GIẢI NGHĨA. Đây trong bao viên hay trong nhóm. Khai giảng: 4-2-63.

Bàn Bán vào 4000 thước mặt rộng rãi, đủ tiện nghi, nơi thà cả, cây ăn trái, nên Q.L. số 2 Saigon đi lên cây 2 cs tới chợ Thủ Đức. Hỏi ông Thái Trinh, Hộp thư B.C. 823, Saigon.

SÁCH MỚI

English for you by ruồc quyển đã nói nhiều bài từ nhiều giáo viên Anh Ngữ Đa dạ Đài Phát thanh giảng giảng từ 4-2-63 và L'Anglais chos vous Tập 3 đã bán khắp nơi.

Trà Chỉ có tiệm trà VAN THÁI hiệu Con Công mua ở 590 Phan thanh Giản — Saigon là nơi nhiều thứ trà ngon, không trà đầu hàng đã được quý vị dùng qua trà VAN THÁI đều ngỉ lâu khen ngợi. Có cho mướn quá phù trang và người mang là cuối.

Lớp Tối Khai giảng 1-2-63

LUYỆN THI T.H.Đ.N.C. (Việt + Sinh ngữ + Toán Lý Hóa)

Trường PHAN BÁO NAM

141 Trần quý Cáp

Muốn có kết quả chắc chắn thì

T. H. Đ. N. C.

nên tìm nơi hộ cách hoà